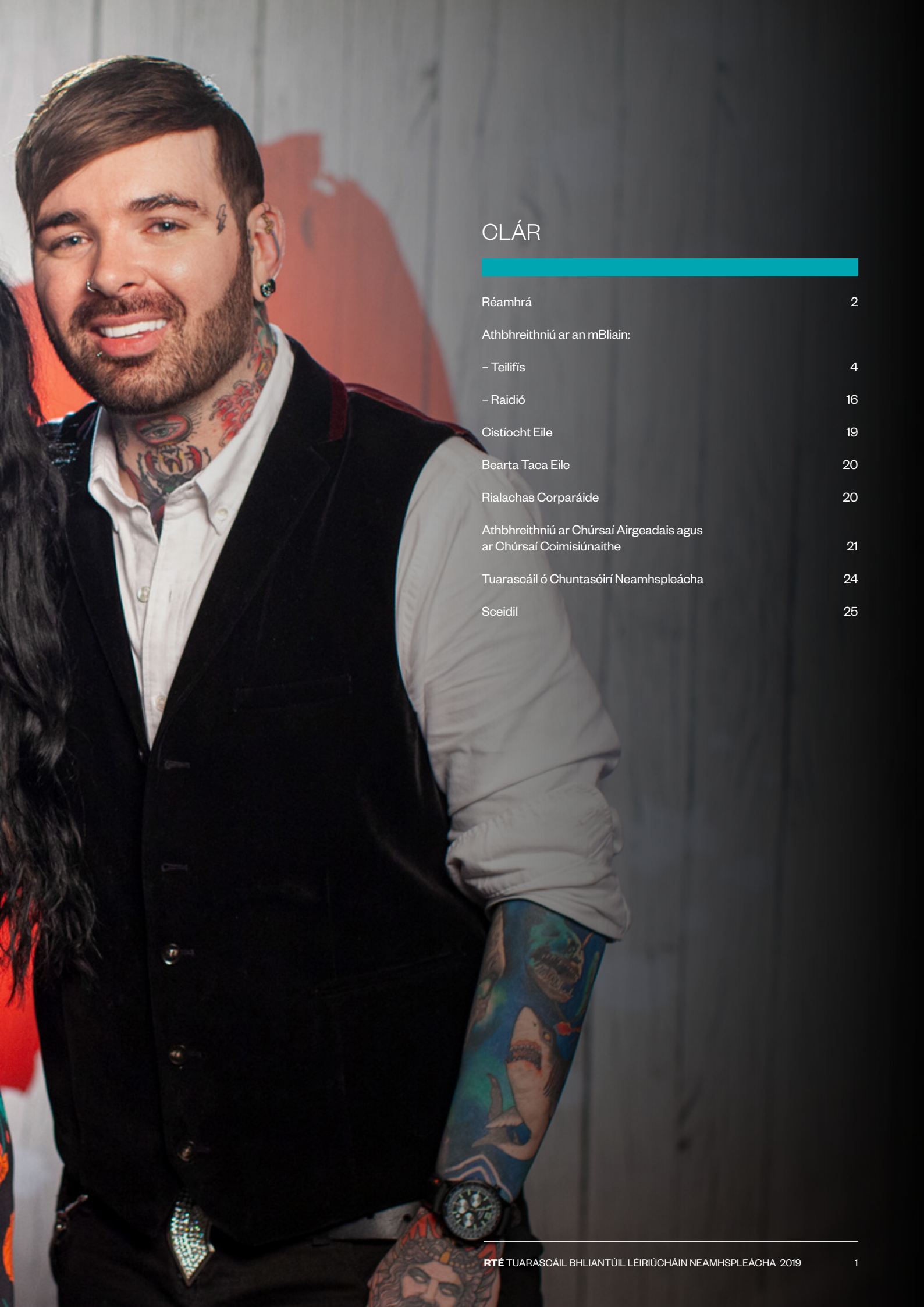

RTÉ

Tuarascáil Bhliantúil Léiriúcháin Neamhspléacha 2019

CLÁR

Réamhrá	2
Athbhreithniú ar an mBliain:	
– Teilifís	4
– Raidió	16
Cistíocht Eile	19
Bearta Taca Eile	20
Rialachas Corparáide	20
Athbhreithniú ar Chúrsaí Airgeadais agus ar Chúrsaí Coimisiúnaithe	21
Tuarascáil ó Chuntasóirí Neamhspleácha	24
Sceidil	25

Tá caidreamh RTÉ leis an lucht éisteachta agus féachana bunaithe ar chaighdeán an ábhair a chuirtear ar fáil ar gach ardán. Earnáil na léiritheoirí neamhspleácha in Éirinn a chuireann cuid mhór den ábhar sainiúil Éireannach ar fáil ar fud gach réimse seánraí, drámaíocht agus cláracha grinn, cláracha faisnéise agus siamsaíochta agus cláracha do leanaí. Tá buntábhacht leis an ábhar cláir sin maidir le RTÉ a idirdhealú ón iliomad foinse ábhair idirnáisiúnta atá ar fáil ag mórchuid mhuintir na hÉireann.

Bliain eile den scoth a bhí sa bhliain 2019 le sárchláracha i ngach réimse. Baineann formáid agus cumas faoi leith le *The Tommy Tiernan Show*, nuacht agus ceannródaíocht le *Raised by the Village*, stuaim agus sainiúlacht le *Brendan Grace – Thanks for the Memories* agus géire intinne agus teanga le *Callan's Kicks*, ábhar cláir á chur ar fáil ag léiritheoirí neamhspleácha na hÉireann atá ina ábhar spéise, siamsaíochta agus spreagtha ag muintir na tíre.

Tá de dhualgas ar RTÉ faoin *Acht Craolacháin 2009* íosmhéid réamhshocraithe a chaitheamh gach bliain ar chláir teilifíse agus raidió a léirítear go neamhspleách. Tá de nós ag RTÉ níos mó infheistíochta a dhéanamh i gclár choimisiúnaithe ná an íosmhéid a éilítear. Déantar an tsuim sin a lóisteáil i gcuntas faoi leith ar a dtugtar Cuntas na gClár Neamhspleách agus tá dlite faoin Acht tuarascáil a chur ar fáil faoi oibriú an chuntais sin. Tugtar tuairisc sa tuarascáil seo ar an úsáid a bhain RTÉ as an gcuntas i rith na bliana 2019.

B'ionann an tsuim reachtúil a raibh dlite ar RTÉ í a chaitheamh i rith na bliana 2019 agus €39.9m (2018: €39.7m). Tugtar ábhar míniúcháin ina leith sin i Sceideal 1. B'ionann an caiteachas iomlán i rith na bliana 2019 agus €41.6m, €1.7m níos mó ná mar a bhí de dhualgas faoin reachtaíocht.

Déantar an bhainistíocht maidir le gnóthaí airgeadais agus gnóthaí conartha i ndáil le léiriú na gclár choimisiúnaithe trí rannóg Ábhair RTÉ.

I rith na bliana 2019, baineadh sciar carntha 31.8%¹ den lucht féachana ag buaicthráthanna craolta amach ar Teilifís RTÉ, ionas go rabhthas arís eile ar an bpunann cainéal is mó lucht féachana in Éirinn. Cuireann ábhar cláir ó léiritheoirí neamhspleácha go mór leis an rath atá ar na cainéil sin de chuid RTÉ.

RTÉ One

Tá RTÉ One i bhfad chun cinn ar chainéil eile na hÉireann maidir le líon an lucht féachana. Is maith leis an lucht féachana réimse leathan ábhair, cláracha éadroma siamsaíochta chomh maith le cláracha géara faisnéise.

Léiríodh sraitheanna nua de chlár mhaith a chonacthas cheana sa bhliain 2019 chomh maith le formáidí nuacheaptha. Léiríodh an dráma éadrom i seánra na coiriúlachta *Dead Still* i rith na bliana 2019 agus beidh sin á chraoladh i rith na bliana 2020. Leanadh ar aghaidh ar *Resistance*, a craoladh i mí Eanáir, ón tráth ar tháinig deireadh le *Rebellion*, ag díriú sa tsraith nua ar ré Chogadh na Saoirse. Formáid nuathionscanta de chuid na hÉireann *Raised by the Village*, ina dtugtar déagóirí atá ag dul in aimhréidh i saol an bhaile mhóir chuig ceantar tuaithe. Bhí tóir ar *The Funeral Director* ina léirítear an bás agus a dtagann ina dhiaidh ar bhealach macánta, mothálach, pearsanta. Sraith suaitheantais staire *The Irish Revolution* a léiríodh i gcomhar le Coláiste na hOllscoile, Corcaigh.

Bhí an comhléiriúchán agus an comhar páirtnéireachta ar shaintréithe na bliana 2019 freisin. Bhí toradh ar shocrú comhléiriúcháin RTÉ leis an gcoraoltóir seirbhíse poiblí ARTE sa Ghearmáin agus sa Fhrainc leis na cláracha faisnéise *Bordering on Brexit* agus *Shooting the Darkness*. Rinneadh an clár drámaíochta grinn *Finding Joy*, an dara sraith an bhliain seo, a chomhléiriú le Acorn TV, agus an tsraith drámaíochta *Dead Still* le Acorn TV, Shaftesbury Films i gCeanada agus ZDF Enterprises, fochomhlacht tráchtála chomhlacht seirbhíse poiblí na Gearmáine. Chuidigh an comhar sna cásanna sin uilig le cistiocht a chur ar fáil do na cláir ardchaighdeán sin agus léiríodh chomh maith go bhfeictear do pháirtnéirí idirnáisiúnta an fiúntas atá le hoibriú in éineacht le RTÉ ar scéalta áitiúla atá ina n-ábhar spéise go hidirnáisiúnta.

Bhí RTÉ One ar an gcainéal ba rogha le lucht féachana na hÉireann arís sa bhliain 2019 le sciar carntha 23.6% den lucht féachana náisiúnta ag buaicthráthanna craolta. Chuir 817 uair a chloig d'ábhar cláir ó léiritheoirí neamhspleácha leis an rath a bhí ar an gcainéal le meascán maith ábhair ó dhaoine cumasacha ar fud lucht an tionscail.

¹Líon carntha náisiúnta daoine aonair: RTÉ One, RTÉ2, RTÉ One +1, RTÉ2 +1 & RTÉ jr

Cuireadh tús le séasúr an fhómhair ar RTÉ One le sraith de chláracha píolótacha grinn, cuid de thionscnamh comhléiriúcháin i gcomhar le Fís Éireann.

Resistance

Headcases

Dead Still

Drámaíocht agus Greann

I mí Eanáir, craoladh *Resistance* ar RTÉ, sraith cúig chlár ag díriú ar Chogadh na Saoirse a thagann tar éis *Rebellion* a craoladh sa bhliain 2016. Tá an tsraith bunaithe ar scéal Jimmy Mahon (Brian Gleeson), a mharaíonn daoine de réir mar a threoraíonn Micheál Ó Coileáin dó an tráth céanna a bhfuil deartháir leis, Patrick (David Wilmot), fostaithe ag rialtas na Breataine ina oifigeach de chuid an RIC. Tagann an tsraith céad bliain tar éis Chogadh na Saoirse. Baineann snáth an scéil atá fite tríd an tsraith ar fad le plean de chuid an Choileánaigh (ficsean ach é bunaithe ar a raibh i ndán ina dhiaidh sin) an ceann is fearr a fháil ar lucht riaracháin na Breataine agus ar chóras na spiadóirí agus na bpóilíní rúnda a bhí lonnaithe i gCaisleán Bhaile Átha Cliath. Scáil an leathsholais agus macalla an chogair a bhaineann leis an saol sin, lucht an dá thaobh agus amhras ar gach tuairisc nuair is mó ábhar eagla agus údar imní ag daoine. Colin Teevan (*Haughey*, *Rebellion*, *Das Boot*), a scríobh *Resistance* Catherine Magee agus Clare Alan a léirigh agus Catherine Morshead an stiúrthóir thar ceann Zodiak Media Ireland.

Maidir le Cláracha Grinn, bhí *The Tommy Tiernan Show* ar ais don tríú sraith ar RTÉ One. Ar an gclár cainte ar leith seo, arna léiriú ag Power Pictures, ní bhíonn a fhios ag Tommy cé na haíonna a bheidh roimhe agus ní móide go n-aithníonn sé cé atá chuige ag teacht amach ar an stáitse. Formáid go deimhin nach hé an t-ullmhúchán a bhun agus a bharr. Measctar ábhar grinn leis an gcaint agus leis an gcomhrá. Uaireanta bíonn aithne nó eolas cheana aige ar na haíonna, uaireanta ní bhíonn cloiste aige fúthu beag ná mór. Beag beann air sin, seolann Tommy an comhrá bealach an ghrinnis go minic agus bealach an ghrinn i gcónaí.

Cuireadh tús le séasúr an fhómhair ar RTÉ One le sraith de chláracha píolótacha grinn, arna gcomhléiriú faoi thionscnamh i gcomhar le Fís Éireann. Coimisiúnaíodh ceithre chlár píolótach 30 nóiméad ó Underground Films (*Handy*), Blue Ink Films (*Bump* agus *Dad*) agus Treasure Entertainment (*Headcases*). Mheall siad uilig go maith os cionn mheánrátaí an tráth craolta. Fógróidh RTÉ agus Fís Éireann i rith na bliana 2020 na cláracha a ndéanfar sraith díobh a léiriú.

Sraith cláracha atá i gceist le *Storyland* a eascraíonn ó choimisiún ábaltachta agus forbartha chun réimse scríbhneoirí, léiritheoirí, stiúrthóirí agus aisteoirí nua nár oibrigh le RTÉ cheana a thabhairt chun suntais. Bhí sé ar ais ar an scáileán i rith na bliana 2019. Déanann RTÉ agus Scáileán Thuaisceart Éireann, an ghníomhaireacht náisiúnta maidir le cúrsaí scannánaíochta i dTuaisceart Éireann, cistíocht i gcomhar ar an tsraith. Chuir RTÉ le *Storyland* i rith na bliana seo agus coimisiúnaíodh sé cinn de dhrámaí 20 nóiméad faoin teideal *Storyland* do RTÉ Player.

Sraith sé chlár de dhrámaíocht grinn suite i mBaile Átha Cliath i rith na 1880idí atá in *Dead Still*. Insítear eachtraí iontacha a tharlaíonn do Blennerhasset agus Molloy, na grianghrafadóirí cuimhneacháin is cáiliúla i mBaile Átha Cliath. Tarlaíonn borradh faoi ghnó na stiúideonna grianghrafadóireachta ach tá an t-éileamh ar ghrianghraif de choirp gairid tar éis a mbáis ag dul i léig. Fágann sin an gnó atá ag an ngrianghrafadóir cuimhneacháin Brock Blennerhasset i mbaoil. Téann sé i muinín neacht leis agus chúntóir nua dá chuid an tráth a dtosaíonn iomaitheoir nua ar an margadh, dúnmharfóir srathach ar spéis leis grianghraf a thógáil do na daoine a mharaíonn sé. Dé réir mar a bhíonn daoine i ndiaidh a chéile á marú, féachann an triúr le stop a chur leis an dúnmharfóir atá cromtha ar an ngnó agus an saol oibre atá acu a scrios. Tá Michael Smiley, Kerr Logan, Eileen O'Higgins agus Jimmy Smallhorne i measc na n-aisteoirí. Deadpan Pictures a léirigh i gcomhar le Shaftesbury Films agus chuir RTÉ, Acorn TV, ZDF Enterprises, Fís Éireann agus an tÚdarás Craolacháin cistí ar fáil.

ATHBHREITHNIÚ AR AN mBLIAIN

TEILIFÍS

Beidh an dara sraith de *Finding Joy* ar RTÉ One i rith na bliana 2020 le sé chlár 30 nóiméad den tsraith scrípteáilte grinn arna scríobh arís ag Amy Huberman atá sa phríomhpháirt chomh maith. Leanann Joy uirthi ar thóir an tsonais an tráth céanna a mbíonn cruachás agus géarchéim ghnáthshaoil na hoibre agus an chaidrimh le sárú aici. Le clár mór d'aisteoirí Éireannacha, stiúrthóir as Éirinn agus scríbhneoir as Éirinn, rinne RTÉ, an tÚdarás Craolacháin agus Acorn TV maoiniú ar *Finding Joy* (Rubicon Films/ Treasure Entertainment).

Siamsaíocht agus Ceol

Lean RTÉ i rith na bliana 2019 den réimse ábhair sármhaith den chineál seo a fhorbairt agus a leathnú. Cothaíodh agus daingníodh ar an gcaoi sin an dea-chlú atá ar RTÉ maidir le cláracha siamsaíochta agus ceoil ar ardchaighdeán agus cuireadh ábhar mórspéise ar fáil do dhreamanna fairsinge éagsúla den lucht féachana. Déanann RTÉ cuid mhór coimisiúnaithe ar chláracha siamsaíochta do na buaicthráthanna ó léiritheoirí neamhspleách agus oibrítear i gcomhar leis an earnáil chun ábhar atá ar scoth an domhain a cheapadh agus a léiriú.

Bhí *Dancing with the Stars* (Shinawil) ar ais don tríú sraith i rith na bliana 2019 agus tharraing an clár aird ó dhreamanna de gach aois ar fud an lucht féachana. Bhí Jennifer Zamparelli agus Nicky Byrne in éineacht i mbun láithreoireachta agus an painéal de mholtóirí eolasacha ag tabhairt a mbreith ar na daoine cáiliúla agus iad ag damhsa le damhsóirí gairmiúla. Tá an ceathrú sraith curtha ar coimisiún le craoladh i rith na bliana 2020. Bhí an láithreoir cumasach Bláthnaid Treacy ar ais i mbun *Can't Stop Dancing*, arna léiriú ag Shinawil chomh maith, clár a thugann deis do dhaoine a bhíonn ag faire ar *Dancing with the Stars* breis eolais a fháil ar fhirinne an cháis ag na hiomaitheoirí ar an bpríomhsraith.

Craoladh dhá chlár uair a chloig an ceann i rith na bliana 2019 freisin de *Marty and Bernard's Big Adventure* (Shinawil), le Marty Morrissey agus Bernard O'Shea – beirt ar chuir an lucht féachana *Dancing with the Stars* spéis mhór iontu — agus beidh tuilleadh de chleasaíocht na beirte le feiceáil i rith na bliana 2020.

Tugadh sraith nua, an seachtú ceann, de *Ireland's Fittest Family* (Animo TV Productions), a mbíonn tóir bliain i ndiaidh bliana air, ar ais i rith an fhómhair. Bhí an láithreoir Mairead Ronan in éineacht leis na cóitseálaithe Donncha O'Callaghan, Derval O'Rourke, Anna Geary agus Davy Fitzgerald, dúshlán na dteaghlach á thabhairt acu agus iad in iomaíocht lena chéile ag iarraidh an chraobh a bhreith leo.

Bhí Brendan O'Connor ar ais ar theilifíseáin na hÉireann san earrach le *Brendan O'Connor's Cutting Edge* (Mind the Gap Films). Bhí tóir arís ag an lucht féachana ar an bhformáid seo ar bronnadh gradam IFTA ina leith. Chuir O'Connor dearcadh eile ar fáil ar na scéalta is mó a tharraingíonn caint gach seachtain le réimse leathan éagsúil de dhaoine spéisiúla ar an bpainéal.

Bhí aird ar RTÉ arís maidir le mórimeachtaí ceiliúrtha náisiúnta agus tugadh léiriú cuimsitheach teilifíse ar pharáid Bhaile Átha Cliath ar *St Patrick's Day 2019* (Coco Content) chomh maith le spléachadh forleiththeadach ar spleodar ildaite an lae, ar oifidíocht agus ar amharclannaíocht sráide ar feadh ceithre lá na féile ar *St Patrick's Festival Highlights* ón gcomhlacht léiriúcháin céanna.

Leanadh den cheol ar RTÉ One leis an tsraith *Fleadh Cheoil* (Red Shoe Productions) a tharraingíonn lucht féachana i gcónaí agus a bhí ar ais le sraith nua den cheol ag na ceolchoirmeacha, ag na comórtais agus i seisiúin sna tithe ósta i nDroichead Átha chomh maith le cineálacha eile siamsaíochta ar na sráideanna i rith cheann de na féilte ceoil is mó ar domhan.

Dancing with the Stars

Ireland's Fittest Family

Bhí Dancing with the Stars (Shinawil) ar ais don tríú sraith i rith na bliana 2019 agus tharraing an clár aird ó dhreamanna de gach aois ar fud an lucht féachana.

Fleadh Cheoil

Fíorasach

Cláracha agus Sraitheanna Faisnéise

Déantar freastal le Cláracha agus Sraitheanna Faisnéise ar réimsí éagsúla spéise ar RTÉ One. Tá d'aithne leis na coimisiúin seo, i dtráth craolta 9:30 i.n. trí lá i rith na seachtaine go hiondúil, ábhar suimiúil agus siamsúil a chur ar fáil do lucht féachana fairsing éagsúil agus iad a spreagadh. Chomh maith le haird a tharraingt ar cheisteanna tromchúiseacha, ní mór siamsaíocht éadrom a chur ar fáil. Ní féidir na haidhmeanna ar fad a bhaint amach le gach aon chlár faoi leith ach sásaíodh an t-éileamh iléagsúil le réimse iomlán na bliana 2019.

Ar *Daniel and Majella's USA Road Trip*, tugadh an lucht féachana go críocha níos grianmhaire in éineacht leis an lánúin cháiliúil a bhfuil an-ghean ag muintir na hÉireann orthu. Vision Independent Productions (VIP) a léirigh an tsraith a thug faoiseamh ó ghruaim thráthnónta Domhnaigh i rith an gheimhridh. Bhí an tsraith seo, chomh maith le *Room to Improve* a mbíonn an-tóir i gcónaí air agus a n-éiríonn le Coco Content beocht nua a chothú ann arís agus arís eile, agus *Francis Brennan – All Hands on Deck*, le Waddell Media, ar na roghanna móréilimh i dtráthcraolta sáriomaíochta an Domhnaigh.

Seoladh sraith nua i dtráth craolta níos luaithe ná sin, ag 6:30 i.n. ar an Domhnach, a rinneadh a fhorbairt le Waka TV faoin teideal *Raised by the Village*. Cuireadh teiripe phobal na tuaithe de chóir ar dhéagóirí éagsúla neamhsrionta de chuid an bhaile mhóir sa tsraith seo ar a raibh tóir mhór ag an lucht féachana, agus chuaigh an t-athrú dáiríre a tháinig ar shaol na ndéagóirí a bhí páirteach sa tsraith i bhfeidhm orthu.

Bhí éagsúlacht níos mó idir cláracha a craoladh ar an Luan. Tosaíodh an bhliain le cláracha aonair faisnéise de leithéid *Fertility Shock*, le Frontline Films, ina scrúdaítear an ghéarchéim torthúlachta sa tír, agus *Bordering on Brexit*, comhléiriú le ARTE, le JMACTWO Productions, ina scrúdaítear an tionchar faoi láthair agus an tionchar is dócha a bheidh san am atá romhainn ag an mBreataineacht ar an bpobal an dá thaobh den teorainn. Ar na cláracha aonair faisnéise eile a chuaigh i gcoin go mór, bhí *I, Dolours* scannán fada faisnéise faoi Dolours Price, duine de na mná ab airde céim san IRA i rith na 1970idí, agus *The Man Who Wanted to Fly* le Loosehorse.

Leis an golár suntasach faisnéise, *The Funeral Director*, arna léiriú ag GMarshTV as Maigh Eo, tarraingíodh lucht féachana mór agus cuid mhór cainte, chomh maith le léargas a thabhairt ar réimse den saol nach minic a fheictear ar an teilifís.

Bhí tóir faoi leith i mbliana ar chuntais faisnéise faoi dhaoine a áirítear ar sheoda na tíre. Phléigh Dearg Films go sáiniúil stuama le sraith trí chlár Bhrendan Grace le cóir Forget-Me-Nots, *Brendan Grace – Thanks for the Memories*, go háirithe nuair a fuair Brendan bás agus an obair léiriúcháin ar siúl. Ar na cláir eile faoi phearsaí den sórt céanna a thaitin go mór leis an lucht féachana, bhí *Mary Black – No Frontiers* le Tyrone Productions, agus *Niall Tóibín – Everyman* le Dearg Films. Faoi Nollaig, rinneadh ceiliúradh le clár faisnéise de chuid True Films, *Shane Lowry: Open*, ar bhliain faoi leith i gcúrsaí spóirt na hÉireann agus tugadh léiriú breá ar sheod náisiúnta nua agus ar a mhuintir.

Buaicthráth craolta na Céadaoine an tráth nua i mbliana ag *Operation Transformation*. Tar éis trí shraith déag a léiriú, tá ag éirí i gcónaí le VIP beocht agus nuacht a chur san fhormáid seirbhíse poiblí seo. Bhí an tsraith seo, chomh maith le *How to Live Better for Longer*, arna léiriú ag Shinawil, ina gcoimisiúin mórthábhachta sláinte poiblí na bliana 2019.

Chomh maith le haird a tharraingt ar cheisteanna tromchúiseacha, ní mór siamsaíocht éadrom a chur ar fáil.

Daniel and Majella's USA Road Trip

Raised by the Village

The Man Who Wanted to Fly

ATHBHREITHNIÚ AR AN mBLIAIN

TEILIFÍS

Fíorasach Móréilimh agus Siamsaíocht Fhíorasach

Bhí an bhéim maidir leis an dá sheánra, 'fíorasach móréilimh' agus 'siamsaíocht fhíorasach' i rith na bliana 2019 ar fhormaidí nua a fhorbairt agus a choimisiúnú don tráth craolta ag 8.30i.n ar RTÉ One agus na tráthanna craolta iarthairsí ar RTÉ2.

Ar RTÉ One bhí léargas, le formáid nua dar teideal *The Borrowers*, arna léiriú ag Alleycats TV le feisteas daingnithe i gcomhair chreidmheasa na hÉireann, ar nósanna mhuintir na hÉireann maidir le hiasachtaí. An tráth céanna, tugadh comhairle ar *How to be Good with Money*, formáid nua maidir le hairgead pearsanta ó Indiepics, ar mhodhanna stuama coigiltis agus caiteachais. I bhformáid nua eile, *Wingman* le Moondance Productions, bhí lámh chúnta á thabhairt ag Baz Ashmawy dóibh siúd is géire a raibh gá acu leis.

Le *Goodbye House*, formáid nua maidir le hártais chónaithe, an chéad choimisiún ó RTÉ ag Stellify Media, bhí deis iomaíochta ag daoine den teaghlach d'fhonn cuidiú lena gcuid tuismitheoirí agus iad ag athrú go dtí áitreabh níos lú. Comórtas tithíochta de chineál eile a bhí ar *Home of the Year*, le Shinawil, agus tugadh athchóiriú a raibh dea-thoradh air ar *Home Rescue* le Coco Content.

Bhí an-tóir ag an lucht féachana ar an bhformáid nua *The Big DIY Challenge* a léirigh VIP trí scannánaíocht a dhéanamh ar fud na tíre in imeacht deich lá, le cuid mhór míreanna ón lucht úsáide féin. Léirigh an comhlacht céanna sraith breise de *Super Garden* agus *Bloom*, trí cinn de chlár á gcráladh beo ón bhféile garraíodóireachta agus stíl mhaireachtála i bPáirc an Fhionnuisce.

Bhí cúrsaí taistil go mór i gceist sa seánra seo chomh maith. Chuir Waddell Media formáid nua, *Celebrity Globetrotters*, a ndearnadh scannánaíocht air i Maracó, ar fáil chomh maith le sraith eile de Getaways. Formáid nua a bhí in *Strictly Business* le Big Mountain Productions ina raibh atheagar á chur ar ghnólachtaí faoi stiúir Sonya Lennon.

Fíorasach Sainiúil

Cuireadh tús leis an mbliain leis an tsraith suainteantais trí chlár *The Irish Revolution*, le Tyrone Productions i gcomhar le Coláiste na hOllscoile, Corcaigh. Tugadh moladh mór ar an tsraith tráth a craolta, mealladh lucht féachana mór agus gnóthaíodh ainmniúchán do ghradam mór le rá an Prix Europa.

Bhí imeachtaí beochraolta arna bhforbairt in Éirinn le sonrú go tréan arís ar réimse na gclár sainiúil fíorasach i rith na bliana 2019. Craoladh, trí shruth formáide i rith na bliana – *Weather Live* le Loosehorse i mí Aibreáin, *50 Years: To the Moon and Back* le Indiepics i mí Iúil agus *Big Week on the Farm: Harvest* i mí Meán Fómhair. Bhí na cláracha sin le háireamh ar bhuaipointí nablana 2019.

Déirigh go maith le séasúir nua de shraitheanna de leithéid *Crimecall*, comhléiriú idir Green Inc agus 360 Productions, agus *Ear to the Ground*, le Indiepics. Bhí cláracha faisnéise eile a coimisiúnaíodh ar mór an fháilte a bhí ag an lucht féachana rompu agus réimse leathan ábhair i gceist: stair le *Daniel O'Connell – Forgotten King of Ireland* (Tua Films); athrú aeráide le *Will Ireland Survive 2050?* (Midas Productions); ré an aighnis i dTuaisceart Éireann le *Children of the Troubles* (Loosehorse); sacar na hÉireann agus an stair shóisialta le *In League with Gaddafi* (Gambit Pictures); agus comóradh seachtú cúig bliain ó thráth D-Day le *Storm Front in Mayo* (New Decade TV).

How to be Good with Money, formáid nua le Indiepics maidir le cúrsaí airgid an duine féin, le comhairle stuama faoi ghnóthaí coigiltis agus caiteachais.

Wingman

Strictly Business

Will Ireland Survive 2050?

Craoladh clár nua sa tsraith chlúiteach faoin iománaíocht, *The Game* le Crossing the Line, seachtain Chluiche Ceannais na hÉireann sa Chraobh Iománaíochta.

Cláracha Reiligiúin

I rith na bliana 2019, choimisiúnaigh RTÉ ceithre cinn d'Aifrin sheach-chraolta arna léiriú ag Kairos Communications, ar Lá Fhéile Pádraig (An Leathros, Co. Shligigh), Aoine an Chéasta agus Satharn Naofa (Coláiste Phádraig Naofa, Má Nuad), agus Oíche Nollag (Ardeaglais na Gaillimhe). Cuireadh craoladh Oíche Nollag ar fáil do chraoltóirí eile go hidirnáisiúnta trí Eoraifís, mar chomórach ar thús le Gaillimh 2020, Príomhchathair Chultúir na hEorpa.

Sraith nua ceithre chlár uair a chloig an ceann, arna goraoladh anois agus arís, a bhí in *Life and Soul* le Scratch Films. Bhain cur chuige nua den chruthaitheacht maidir le hadhradh na Críostaíochta leis na cláracha, ag díriú ar scéalta faoin gcreideamh i saol an duine seachas ar an liotúirge.

Clár faisnéise uair a chloig, le tráchtairacht ó Martin Sheen, a bhí i gceist le *Guns and Rosaries* le Esras Films, ina dtugtar cuntas ar an Athair Patrick Peyton as Contae Mhaigh Eo, 'Sagart an Phaidrín' mar a thugtaí air, ar díol suntais é a bheith le háireamh ar cheannasaithe chomhlachtaí na meán i Hollywood agus ina ghníomhaire rúnda ag an CIA i rith an Chogadha Fhuair. Bhí cúnamh airgid ón Udarás Craolacháin maidir lena léiriú. Ceannáidh an scannán ó shin lena chraoladh i Stáit Aontaithe Mheiriceá.

Tugadh cead cainte ar deireadh thiar do na scórtha ban a cuireadh i ngéibheann ina sclábhaithe agus a coinníodh ina dtost i Neachtlan Mhaigdléana in *Coming Home: When Dublin Honoured the Magdalenes*, le New Decade TV. Bhí cúnamh taca ón Roinn Dlí agus Cirt maidir le léiriú an chlár faisnéise a craoladh cothrom an lae ar eagraíodh ócáid 'is é bhur mbeatha abhaile' sa bhliain 2018 in ómós do na mná seo.

Cúrsaí Ealaíon agus Cultúir

I rith na bliana 2019, léirigh earnáil na léiritheoirí neamhspleácha cláracha faisnéise faoi chúrsaí ealaíne le craoladh ag buaichthráthanna ar RTÉ One a raibh an-mholadh ag an lucht léirmheastóireachta orthu.

Bhí *Shooting the Darkness*, le Broadstone Films, ar cheann de shraith cláracha faisnéise a choimisiúnaigh RTÉ mar gheall ar chothrom caoga bliain ó thosaigh ré na trioblóide i dTuaisceart Éireann. Comhléirí le ARTE, le comhchistíocht ón Udarás Craolacháin, an scannán álainn ina ríomhtar scéal na ngrianghrafadóirí áitiúla a shíl gur pictiúir de thairbh ag seónna agus de bhaineacha do pháipéir an réigiúin an saol oibre a bhí rompu go dtí gur tharla ina ngrianghrafadóirí ar ábhar cogaithe iad ar shráideanna a mbailte dúchais. Le tráchtairacht ó bhéal na ngrianghrafadóirí féin ar na scéalta a bhain le roinnt de na hiomhánna is cáiliúla den aighneas, tharla craoladh an scannáin seo ag tráth cinniúnach sa phróiseas a bhain leis an mBreathimeacht agus cheap an uile dhuine gur thráthúil an leide a bhí ann maidir lena raibh idir dhá cheann na meá.

Scannán den scoth in ómós do Gharech de Brún, duine de phátrúin mhóra aos dána na linne seo in Éirinn, é *Garech Browne: Last Days at Luggala*, arna léiriú ag Scratch Films do RTÉ, le cúnamh forbartha ó Fhís Éireann. Fear aislinge a raibh féile, spraoi agus gaigíocht ag rith leis, ba mhór an chailliúint do shaol an chultúir in Éirinn é nuair a fuair sé bás go tobann sa bhliain 2018. Ba é a bhunaigh Ceimíní Cladaigh, gníomh lena bhfágann sé seoda iomadúla le huacht ag muintir na hÉireann, taifeadadh ina measc le Seán Ó Riada, Leo Rowsome, Liam O'Flynn, Heaney, Kavanagh, Montague agus Beckett. Mar chuid den scannán, taispeántar míreanna scannánaíochta nár foilsíodh cheana go dtí seo agus agallaimh a rinneadh le Garech tamall gairid sula bhfuair sé bás chomh maith le sleachta ó roinnt de na cairde is mó a bhí aige, mar shampla John Boorman, Paddy Moloney, Dolly MacMahon, Paul Howard agus Bono.

Life and Soul

Shooting the Darkness

Garech Browne: Last Days at Luggala

Garech Browne: Last Days at Luggala, scannán ómóis den scoth maidir le Garech de Brún, duine de phátrúin mhóra aos dána na linne seo in Éirinn.

ATHBHREITHNIÚ AR AN mBLIAIN

TEILIFÍS

Sa bhliain 2019, den chéad uair riamh, tugadh saorchead do chomhlacht léiriúcháin cuntas a thabhairt ar an uile ghné a bhaineann leis an taispeántas bliantúil atá á eagrú le 196 bliain ag an Acadamh Ibeirneach Ríoga. Tá seo ar cheann de na taispeántais oscailte is géire iomaíocht ar fud na tíre agus cead ag gach ealaíontóir, gairmiúil nó amaitéarach, saothar a chur isteach. Is iomaí péintéir agus dealbhóir a déarfadh gurbh athrú saoil dóibh an taispeántas. Craoladh *Exhibitionists: Road to the RHA*, le Bang Bang Teo, i mí Meitheamh 2019, tráth a raibh taispeántas bliantúil an RHA ar siúl, agus bhí moladh air ag cách.

Ar an 30 Eanáir 2019, nochtaigh Comhairle Cathrach Bhaile Átha Cliath dhá dhealbh faoi leith in dhá ionad faoi leith den amhránaí clúiteach Luke Kelly a bhíodh leis na Dubliners. Sa chlár faisnéise, *Two Luke's*, arna léiriú ag Wildfire Film and TV do RTÉ, ríomhadh an scéal neamhghnách, agus an t-ábhar grinn a ghabhann leis, a fhágann go bhfuil dhá dhealbh éagsúil go mór lena chéile ag muintir Bhaile Átha Cliath de dhuine de laochra móra na cathrach.

Wildfire Film and TV freisin a léirigh scannán tráthúil lán léargais, *We Need to Talk about Ross*, portráid de Paul Howard, iriseoir a cheap agus a chum na scéalta faoi Ross O'Carroll Kelly. Le hábhar agallaimh le Brian O'Driscoll, Johnny Sexton, Simon Zebo, Ryle Nugent, Alan Clarke (maisitheoir), Rachel Pierce (eagarthóir) agus eile, scrúdaítear sa chlár an dóigh ar éirigh le Howard tuairisc de chineál faoi leith a thabhairt ar Éirinn na linne seo ar bhealach greannmhar.

Fadscannán faisnéise *Peter Rice – An Engineer Imagines* (Igloo Productions) maidir le beatha agus saothar Peter Rice, a raibh de cháil go coitianta air gurbh é ba thábhachtaí i measc innealtóirí struchtúrtha an dara leath den fichiú aois. Murach bearta tionscantacha an innealtóra seo de bhunadh Dhún Dealgan, agus an obair a rinne sé i gcomhar le roinnt d'aitirí móra na linne, níorbh fhéidir roinnt de na foirgnimh is so-aitheanta ar domhan a thógáil: an Centre Pompidou, an Phirimid ag an Louvre, Áras Ceoldrámaíochta Sydney, Áras Lloyd's of London agus cuid mhór eile. Marcus Robinson as Béal Feirste, a bhfuil gradaim BAFTA gnóthaithe aige, a stiúir an fadscannán faisnéise do RTÉ agus don BBC ina dtugtar cuntas ar shaol suntasach an innealtóra seo as Éirinn agus ar na bearta ceannródaíochta a rinne sé maidir le roinnt de na foirgnimh is suntasaí ar domhan.

Cláracha Gaeilge

Chuir RTÉ go mór i rith na bliana 2019 leis an ábhar Cláracha Gaeilge a léiriú go himmheánach le réimse leathan tionscadal ar coimisiún ó earnáil na léiritheoirí neamhspleácha. Bhí moladh ar na coimisiúin ar fad a craoladh ag tráthanna suntasacha i sceideal RTÉ One arna léiriú do RTÉ ag comhlachtaí Gaeltachta, Meangadh Fíbin agus Léirithe Rúnda; comhlacht as Baile Átha Cliath, Mind the Gap Films; agus comhlachtaí as Béal Feirste, Doubleband Films agus Below the Radar.

Sa chlár bogchroíoch *Slán leis an gCeol* (Léirithe Rúnda), caitear súil go fuarchúiseach ar an saol atá caite ag an mboscadóir cáiliúil Tony MacMahon. Déantar scrúdú géar ar scéal cráite MacMahon sa scannán ina léirítear buaicphointí meidhréise agus umair aimléise an cheoltóra agus é ag streachailt le neamhord dépholach. Coinníonn sé ag coimhlínt ag féachaint lena chumas cruthaitheachta agus an dúspéis atá aige i réimsí faoi leith a oibriú ar mhaithe le teacht ón duibheagán.

Exhibitionists: Road to the RHA

Peter Rice – An Engineer Imagines, fadscannán ómóis maidir le saol agus saothar dhuine de na hinnealtóirí struchtúrtha ba mhó le rá i rith an dara leath den fichiú aois.

Peter Rice – An Engineer Imagines

Slán leis an gCeol

Sraith athleantach é *GAA Eile* (Meangadh Fíbin) le súil ghéar ar Chumann Lúthchleas Gael na linne seo. Sa chéad sraith, *GAA Nua*, scrúdaíodh an tionchar atá ag cúrsaí eolaíochta agus teicneolaíochta ar chluichí na nGael. Sa tsraith seo, tá captaein buacach Chiarraí tráth, Dara Ó Cinnéide, ar ais ag scrúdú chóras eacnamaíochta CLG an lae inniu agus cuireann sé an cheist: cé leis CLG dáiríre?

Sraith dhátteangach ceithre chlár le cúnamh ón Údarás Craolacháin é *My Tribe: Mo Threibh* (Mind the Gap Films). Scéal threibheanna ceoil na hÉireann ó na 1950idí i leith atá ann go dearfa. Léirítear réimsí ceilte an tsaoil a ghabh le roinnt de na gluaiseachtaí is cinniúnaí i gcultúr na hóige – lucht Rockabilly, lucht Mod, na Maolchinn agus lucht Punc. Léirítear do lucht féachana *My Tribe: Mo Threibh* a raibh ag baint le gach gluaiseacht acu sin nuair ab é an ceol tús agus deireadh an tsaoil, nuair a bhí an stíl gléasta cruinn, beacht, pointeáilte agus nuair a bhí meon áirithe i leith an tsaoil ar an rud ba thábhachtaí ar fad. Déantar tochtail i gcartlanna don tsraith ionas go léirítear bunús stairiúil na bhfo-réimsí cultúir seo agus labhraítear freisin le daoine de na treibheanna sin sa lá atá inniu ann go dtuigtear an tarraingt atá iontu go fóill.

Sraith dhá chlár, arna chomhléiriú idir RTÉ, BBO Thuaisceart Éireann agus Ciste Craoltóireachta na Gaeilge, é *Turas Cosnócha* (Doubleband Films) ina gciortar na fáthanna a bhíonn ag daoine le páirt a ghlacadh san oilithreach go Loch Dearg atá á dhéanamh ag daoine le breis agus míle bliain. Bealach atá ann ag roinnt daoine le déileáil le deacrachtaí pearsanta nó le treisiú leis an gceideamh. Traidisiún seanbhunaithe de chuid an teaghlaigh atá ann ag daoine eile nó nimhíoc agus purgóid mar gheall ar ghnéithe éagsúla de shaol an lae inniu.

Sraith ceithre chlár faisnéise den stíl faireachais atá in Idir *Mamaí agus Dadaí* (Below the Radar Films) ina dtugtar tuairisc ar an saol atá ag teaghlaigh aon tuismitheoir amháin ar fud na hÉireann. Feictear na deacrachtaí dáiríre ag tuismitheoir aonair i mbun leanbh a thógáil, bealaí ina dtugtar faoi chúraimí comhthuismitheoireachta agus an gliondar a bhaineann le hamanna eile. Craolfar an tsraith i rith na bliana 2020. Tugadh cúnamh airgid maidir leis an tsraith as Ciste Craoltóireachta na Gaeilge.

Clár aonair faisnéise le cúnamh airgid ón Údarás Craolacháin atá in *Banríon Sítges* (Léirithe Rúnda). Tá Mary Waugh Lamb ag caitheamh an tsaoil ag cur oiliúna ar leanaí atá faoi mhíchumas. Is ilghnéitheach scéal a beatha: feimíneachas, imirce, ciníochas, oideachas leanaí, ealaín, litríocht, taisteal, grá, cumha, dóchas agus díocas, an t-iomlán fite fuaite i saol aon bhean shuntasach amháin. Craolfar an clár faisnéise seo i bhfómhar na bliana 2020.

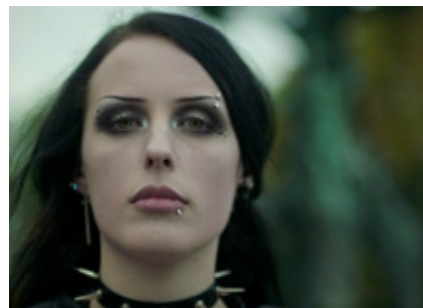
Spórt

Chomisiúnaigh RTÉ dhá shraith faisnéise maidir le Cumann Lúthchleas Gael sa bhliain 2019 – ceann ina ndearnadh ceiliúradh ar *The Sunday Game*, clár RTÉ ar de dhlúth agus d'inneach an tsaoil in Éirinn é, agus ceann faoi dhaoine a tháinig go hÉirinn ag lorg faoisimh agus dídine agus ar fháiltigh lucht CLG agus pobal na háite rompu. Craoladh clár faisnéise eile faoi Katie Taylor, duine de na pearsaí spóirt as Éirinn is fearr ar éirigh léi riamh.

Ar *Sunday Best – 40 Years of the Sunday Game* (Loosehorse), chaith daoine a d'oibrigh ar an golár agus a chuir leis ar bhealaí eile súil siar bóithrín na smaointe ar bhunú an chláir agus ar a theacht chun cinn le daichead bliain anuas. Le scéalta faoi rudaí a thit amach taobh thiar den cheamara agus ar pháirc na himeartha, tugadh deis suí siar agus smaoinemh in athuair ar chluichí suntasacha, ar eachtraí conspóideacha, ar an spraoi agus ar chineálacha éadaigh a bhí i bhfaisean ó am go chéile!

GAA Eile

My Tribe: Mo Threibh

Idir Mamaí agus Dadaí (Below the Radar Films), sraith ceithre chlár sa stíl faireachais maidir leis an saol atá ag teaghlaigh aon tuismitheoir amháin ar fud na hÉireann ag dul i ngleic le saol an teaghlaigh ina n-aonar.

Sunday Best – 40 Years of the Sunday Game

ATHBHREITHNIÚ AR AN mBLIAIN

TEILIFÍS

Tugtar léargas in *New Gaels* (Poolbeg Productions) ar an iléagsúlacht iontach a bhaineann le hÉirinn an lae inniu agus ar an gcaoi ar thosaigh cuid mhór den ghlúin is deireanaí d'imreoirí na gcluichí Gaelacha ar an spórt nuair nach raibh eolas ar bith acu orthu go dtí gur tháinig siad go dtí an tír seo. Tráth arb iad tuairimí na ndaoine atá i bhfad amach ar an eite dheis agus lucht ciniochais ar fud an domhain is mó i gceist ar an nuacht, scrúdaítear sa chlár seo na daoine a thagann chun na tíre seo ag féachaint le saol níos fearr a bheith acu, an saol a bhíonn acu i measc phobal na háite agus an tábhacht atá, ó thaobh chleachtadh shaoránaigh nua na hÉireann ar shaol na tíre seo, le dúthracht CLG maidir le cúrsaí ilchuimsitheachta. Craolfar an clár faisnéise seo i dtús na bliana 2020 ar RTÉ One.

Thug Katie Taylor, an dornálaí mná is iontaí ar domhan, deis tuairisc a thabhairt ar an saol mar a chaitheann sise é in *Katie* (Ross Whittaker Enterprises). Tar éis deich mbliana gan lámh in uachtar ag duine ar bith uirthi, an aird ar dhornálaíocht na mban agus an spórt á cheadú sna Cluichí Oilimpeacha á cheapadh léise, thosaigh rudaí ag dul in aimhréidh go tobann sa bhliain 2016 mar gheall ar choimhlint sa teaghlach. Clár faisnéise corraitheach atá in *Katie* a théann go croí na cúise maidir leis an bhfuair a tháinig ar bheartaíocht Katie agus ina léirítear an dícheall maidir le feabhas a thabhairt i gcorrí in athuair. Tar éis tréimhse taispeántais i bpictiúrlanna ar fud na tíre, craoladh *Katie*, arna léiriú ag Aideen O'Sullivan agus arna stiúradh ag Ross Whittaker, ar RTÉ One i rith na bliana 2019.

RTÉ2

Bíonn béim faoi leith maidir le RTÉ2 ar lucht féachana níos leithne a tharraingt chuig seirbhísí RTÉ, le haird faoi leith ar aoisghrúpaí níos óige. I rith na bliana 2019 seoladh *Special Forces: Ultimate Hell Week*, ar éirigh go hiontach leis, le daoine den phobal á bhféachaint ag seansaighdiúir de chuid na bhFianóglach. Coimisiúnaíodh an dara sraith mar gheall ar a fheabhas a d'éirigh leis an tsraith agus beidh sin le feiceáil ó mhí Feabhra 2020 amach. Bhí rath leanúnach ar *First Dates*, an tsraith ar a dtugtar léargas éadrom ar chúrsaí rómánsaíochta i measc mhuintir na hÉireann sa lá atá inniu ann.

Ar *Wonder Walls: The Story of Irish Street Art* cioradh an tionchar a bhíonn ag an seánra seo den ealaín ar shaol an chultúir in Éirinn agus bhí *Other Voices* ar ais le cláracha speisialta as Beirlín agus as Béal Feirste.

Tosaíodh ag léiriú *Horizon Tokyo* i rith na bliana 2019 agus súil á choinneáil ar naonúr de lúthchleasaithe móra na hÉireann agus iad ag díriú ar na Cluichí Oilimpeacha agus na Cluichí Parailimpeacha sa tSeapáin sa bhliain 2020. Tá leagtha amach an tsraith a chraoladh sula dtosaítear ar chraoladh na gCluichí féin ar RTÉ.

Siamsaíocht agus Ceol

Ar RTÉ2, cuireadh an chéad scoth d'oirfidigh na hÉireann i láthair ar *RTÉ Choice Music Prize* (Southpaw Pictures). Cuireadh na buaicphointí agus an t-aicsean ar fad, chomh maith le hamhráin á gcanadh beo agus agallaimh, i láthair ar an golár a taifeadadh i Vicar Street i mBaile Átha Cliath agus Bláthnaid Treacy i mbun láithreoireachta.

Bhí *Other Voices* (South Wind Blows) ar ais sa bhliain 2019 le hábhar beo ceolchoirme agus agallaimh as Daingean Uí Chúis, Béal an Átha, Electric Picnic agus Orchard Sessions. Bhí *Other Voices* ar ais freisin i gothair bheo bhríomhar Bhéal Feirste agus craoladh rogha den ábhar spreagúil a cuireadh ar stáitse in Ionad Cultúir agus Ealaíon an Duncairn ar chlár speisialta do RTÉ. Le *Other Voices Berlin*, cuireadh clár speisialta ceoil i láthair le ceolchoirm faoi stiúir *Other Voices* le hoifidíocht spreagúil ag ceoltóirí iomráiteacha as Éirinn agus as an nGearmáin, ina measc Lisa Hannigan agus Stargaze, Dermot Kennedy agus Aoife Ní Bhriain.

Feictear an éagsúlacht iontach atá in Éirinn an lae inniu ar *New Gaels*.

Special Forces: Ultimate Hell Week

First Dates

Wonder Walls: The Story of Irish Street Art

Agus tugadh turas iontach freisin síos bóithrín na smaointe, a bhuíochas le Straywave Media, a léirigh an clár faisnéise *The Trip Back to Tipp*, súil siar ar Féile a bhíodh ar siúl i nDurlas Éile i mblianta tosaigh na 1990idí.

Fíorasach Mórélímh agus Fíorasach Siamsúil

Ar RTÉ2, bhí tóir ag an lucht féachana ar an goéad leagan de chuid na hÉireann de *Special Forces Ultimate Hell Week*, arna léiriú ag JMACTWO Productions agus arna thaifeadadh i gCill Mhantáin le sean-Fhianóglagh de chuid an Airm.

Bhí tóir mar a chéile ag an lucht féachana ar chlár geandála nua, *Pulling with My Parents*, le Alleycats TV, inar cuireadh tuismitheoirí ar an eolas faoi bhuaiophointí agus phoill bháite chúrsaí geandála an lae inniu ar na meáin cheangailte, ábhar scannail agus mearbhaill ag cuid mhór acu. Bhí cuid mhór ag faire arís ar *First Dates Ireland* agus ar fhormaid nua maidir le cúrsaí pósta, *My Big Day: Home or Away*, bhí beirt phleanálaithe bainise in iomaíocht le chéile ag iarraidh ar lánúineacha an plean a leag siad amach a roghnú. Coco Content a léirigh an dá shraith sin.

Bhí cúrsaí iléagsúlachta go mór i gceist maidir le dhá shraith nua. Bronnadh gradam de chuid an Royal Television Society, i mBéal Feirste, ar an bhformáid faisin *The Fitting Room*, arna léiriú ag Darlow Smithson Productions. Bhí meitheal *My Yellow Brick Road* ar fáil chun láimh chúnta a thabhairt dóibh siúd ar mhaith leo athrú a chur ar an saol i gclár a léirigh Coco Content.

Chuaigh an dara sraith de *The Rotunda* i gcion go mór arís ar dhreamanna óga sa lucht féachana a bhfuil dúil acu i scéalta faoin saol dáiríre. Dirítear sa tsraith ar chúrsaí an tsaoil ag othair agus lucht foirne ospidéal an Rotunda. Scratch Films a léiríonn agus cuireadh síneadh leis an tsraith gur lean ar feadh ocht seachtaine i rith fhómhar na bliana 2019.

Ar *Ireland's Rich List: 21st Century Hotshots* (Waddell Media) tugadh cuntas ar an leathchead ollmhilliúnaí fiontraíochta is mó atá tagtha chun cinn ar *The Sunday Times Rich List* in Éirinn ón mbliain 2000 i leith. Chomh maith le roinnt de na fiontraíthe is spreagúla in Éirinn a chur i láthair, léiríodh ar an tsraith chomh maith roinnt de na daoine cáiliúla is mó a ghnóthaigh saibheas le fiche bliain anuas.

Cúrsaí Ealaíon agus Cultúir

Le tamall anuas, tá borradh mór le feiceáil faoi ealaín na sráide in Éirinn. Tá ábhar breá don tsúil sa chlár *Wonder Walls – The Story of Irish Street Art* le Ronin Films inar scrúdaiodh an scéal a bhaineann le healaín na sráide in Éirinn, idir múrphictiúir polaitíochta ar bhallaí Bhéal Feirste agus saothar shár-réaltaí ealaíontóireachta na linne seo agus an tionchar atá acu ar Éirinn an lae inniu. Le lón scannánaíochta ríspéisiúil droín, agus agallaimh le healaíontóirí de leithéid Maser, Joe Caslin agus Holly Pereira, cuireadh léiriú faoi leith ar Éirinn na linne seo i láthair sa chlár faisnéise trí mheán shaothar ealaíne poiblí.

Spórt

Chomisiúnaigh Spórt RTÉ sraith trí chlár faisnéise ina bhfeictear naonúr de lúthchleasaithe na hÉireann agus iad ag féachaint le dul chuig na Cluichí Oilimpeacha agus na Cluichí Parailimpeacha na bliana 2020 i dTóiceo sa bhliain 2020. Tá *Horizon-Tokyo*, arna léiriú ag Brick Films, le craoladh ar RTÉ2 i rith na bliana 2020. I rith na dtrí chlár uair a chloig, feicfead na deacrachtaí a bhíonn le sárú ag cuid mhór a chaitheann a gcuid ama ag iarraidh spriocanna na gCluichí Oilimpeacha a bhaint amach. Le lúthchleasaithe a bhí ag na Cluichí Oilimpeacha cheana agus daoine atá ag féachaint le dul san iomaíocht den chéad uair, feicfead áiteanna ar fud na hÉireann agus ar fud an domhain le linn scéalta pearsanta agus scéalta spóirt faoi ábhar laochra spóirt na hÉireann a ríomh.

Chuaigh an dara sraith de *The Rotunda* i gcion go mór arís ar dhreamanna óga sa lucht féachana a bhfuil dúil acu i scéalta faoin saol dáiríre.

My Big Day: Home or Away

My Yellow Brick Road

The Rotunda

ATHBHREITHNIÚ AR AN mBLIAIN

TEILIFÍS

Daoine Óga

Ba bhríomhar ghnóthach maidir le hábhar do dhaoine óga an bhliain 2019 ar fud na gcóras físe agus fuaime ar fad. Ní féidir a shéanadh go gur deacair an rud ábhar a chruthú a théann i bhfeidhm go ríshuntasach ar an earnáil mórghrú seo; dá ainneoin sin, rinne earnáil na léiritheoirí neamhspleách, lena n-oibrítear go dlúth chun an réimse iomlán ábhair a chur ar fáil, beart agus gníomh fóna fiúntach maidir le hábhar siamsúil, éirimiúil, géimíúil den scoth a chur ar fáil de réimse na hanamúlachta agus an ghnáthléiriúcháin.

Seoladh snáth nua faisnéise i rith na bliana, faoin teideal *My Story*, ina ggraolair ábhar faisnéise ar fud na n-aoisghrúpaí ar fad. Mar chuid de sin a craoladh *Flossie the Beach Cleaner*, scannán iontach le Dyehouse Films ina léirítear an toradh a bhí ar an imní a bhí ar chailín scoile amháin faoi thruailliú ábhar plaistigh nuair a d'eascair feachtas tréan agóidíochta as maidir le cúrsaí aeráide in Éirinn. Tá araíocht feabhais sa snáth seo agus leanfar ag coimisiúnú scannán gach bliain ina léirítear cás na linne ionas go gcoruthaítear tuairisc ar shaol agus ar thuairimíocht leanaí agus ógánaigh an lae inniu.

RTÉjr

Is iomaí buaicphointe a cuireadh ar fáil don lucht féachana is óige i rith na bliana 2019 agus cuireadh tús leis uilig le *RTÉjr Goes Dancing with the Stars* (Shinawil) a tháinig ar an scáileán i dtús mí Eanáir. Darragh agus Darcy an bheirt bhríomhar a chuir na cláir, le hábhar as gach áit gan srian, i láthair. Chuir D&D an lucht féachana ar an eolas faoi ráflaí chomh maith leis an spraoi agus an spleodair ar fad a thaispeáint.

Spraoi a bhí de théama freisin leis an tsraith *Living with a Fairy*, arna léiriú ag GMarshTV, a bhí ar ais ar an scáileán. Bhí an scéalaí Jay agus a chol ceathrar Niamh ar ais i mbun cleasaíochta agus eachtraíochta leis an duine is dána in Éirinn den lucht sí. Agus is cinnte nach raibh deireadh leis an spraoi nuair a seoladh sraith nua grinn faoi chúrsaí eolaíochta, *Body Brothers* (stop.watch). Sa tsraith ghreannmhar seo, míníonn Cormac agus Cian (ar a dtugtar freisin The Lords of Strut) agus Auntie B (Laura O'Mahony) an chaoi a n-oibríonn ball áirithe den cholainn i ngach clár. Is féidir gach eolas faoi bhroimeanna a fhoghlaim ar RTÉ Player!

Cuireadh leis an ábhar atá ar fáil do leanaí ar a éileamh ar RTÉ Player. Fágann fairsinge an ábhair, idir ábhar coimisiúnaithe agus ábhar ceannacháin, go bhfuil lón mór ábhair ar fáil ansin lena bhreathnú saor ó fhógraíocht.

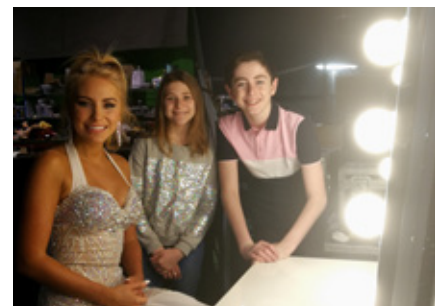
Bhí ábhar i nGaeilge i lár an aonaigh freisin i rith na bliana 2019. Tugann *Tír na nÓg*, sraith iontach i nGaeilge arna cheapadh ag Macalla Teo., daoine níos óige sa lucht féachana isteach sa saol draíochta sin atá ag bun an gharraí. Tá *Tír na nÓg* dírithe go speisialta ar leanaí réamhscoile agus iad á spreagadh chun focail, dathanna agus comhaireamh a fhoghlaim an tráth céanna a gcuireann siad eolas ar an dúlra agus ar an saol ina dtimpeall le cluichí, ábhar dúshláin, amhráin agus eachtraí.

Bhí siamsaíocht don teaghlach go mór i gceist freisin ar RTÉjr leis an dara sraith de *Donncha's Two Talented*, arna chruthú ag Adare Productions, agus geamaireacht bhliantúil na Nollag, *Once Upon a Time at Christmas*, arna léiriú i mbliana ag Meangadh Fíbin.

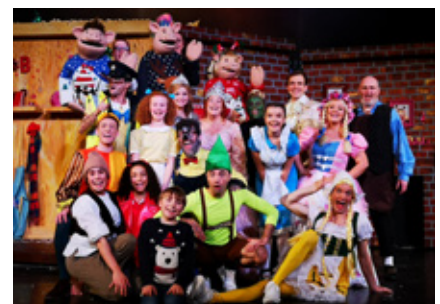

Flossie the Beach Cleaner

I *Flossie the Beach Cleaner*, d'eascair feachtas tréan agóidíochta maidir le cúrsaí aeráide as an imní a rinne cailín scoile faoi thruailliú ó ábhar plaistigh.

RTÉjr Goes Dancing with the Stars

Once Upon a Time at Christmas

Bhí ábhar anamúlachta ar fáil freisin agus scéalta faoi ainmhithe go mór i gceist. Ar an gcéad dul síos, bhí an tsraith an-ghreannmhar *Critters TV* arna chruthú ag Turnip & Duck. Seo seans ainmhithe fiáine na hÉireann a fheiceáil ar bhealach nua, iad sa bhaile, iad caite siar ag ligean a soith agus iad ag faire sraitheanna de chláir faisnéise faoin bhfiadhúlra ar an teilifís.

Chomh maith leis sin, bhí *Urban Tails* (Pink Kong Studios), an clár ceoil is iontaí riamh le hainmhithe a chónaíonn sa chathair i ngar dúinn. Bíonn fiseán nua ceoil i gceist le gach clár sa tsraith, iad lá le hábhar greannmhar firinneach faoi charachtar, arna spreagadh ag fiseáin chlasaiceacha hip-hop agus r'n'b na 1990idí. Leis an gceol agus na focail, foghlaimíonn na leanaí faoin saol atá dáiríre ag ainmhithe a chónaíonn i gcathracha mar a dhéanann na daoine. Fanann na hamhráin in intinn dhaoine den lucht féachana go ceann laethanta agus iad ag faire arís go mbíonn an chéad amhrán eile le cloisteáil acu.

Is faoi ulchabhán beag an tsraith anamúlachta *Ollie* le Ink and Light do leanaí réamhscoile i measc lucht féachana RTÉjr. Feictear eachtraí a tharlaíonn don ulchabhán Ollie agus dá chuid cairde sa pháirc ina gcónaíonn sé.

Bhí eachtraí breise i sraitheanna nua de na cláir *Pablo* (Kavaleer Productions), *MyaGo* (Piranha Bar) agus *Ballybraddan* (Treehouse Republic), a mbíonn tóir mhór orthu, ar fáil freisin i rith na bliana 2019.

TRTÉ

Cuireadh réimse spleodrach d'ábhar nua ar fáil i rith na bliana 2019 don lucht féachana 8–12 bliana d'aois. Ar *Ace My Space*, formáid nuacheaptha le Tailored Films arna chur i láthair ag réaltaí YouTube, Séan Treacy & MC, rinneadh athchóiriú ar sheomraí leapa, tugadh mianta dhaoine i gcrích agus baineadh díoltas amach ar fud na tíre.

Clár nua eile a tháinig ar an scáileán den chéad uair i rith na bliana 2019 ab ea *Squad Goals*, le Kite Entertainment, sraith nua maidir le dúshlán do leanaí. Bíonn gá le héirim straitéiseach luathintinneach agus le lúth agus aclaíocht colainne chun cúrsa na ndúshlán a rith agus craobh *Squad Goals* a bhuachan.

Do lucht féachana beagán níos sine a chuirtear *Ár mBia*, *Ár Slí*, arna léiriú ag Paper Owl, ar fáil i nGaeilge. Lán go béal le bia blasta, fíricí suimiúla agus craic den uile chineál, bíonn cócairí as gach áit in Éirinn sa chistin agus spraoi acu lena gcuid cairde agus a gcuid gaolta ag ullmhú bia mar a thaitníonn leo féin. Seo é a gcuid bia féin ar a slí féin.

Murar leor díoltas agus dúshlán duit, tá *Crafty Christmas* ar an tsraith ceardaíochta agus déantúsaíochta is fearr a d'fhéadfá a fheiceáil. Appetite Media a leag amach an tsraith álainn seo ina bhfeictear leanaí i mbun oibre ag Ceanncheathrú na Nollag ionas go mbíonn spraoi iontach i gceist leis an bhféile!

Donncha's Two Talented

Urban Tails

Squad Goals

Crafty Christmas

Choimisiúnaigh RTÉ 199 uair a chloig de chláracha raidió ó léiritheoirí neamhspleácha ar RTÉ Radio 1, RTÉ 2fm, RTÉ lyric fm agus RTÉ Raidió na Gaeltachta i rith na bliana 2019.

Chuir eárnáil na léiritheoirí neamhspleácha réimse leathan d'ábhar cláir ar fáil, maidir le cúrsaí gnó, staire, ealaíon agus grinn. Ar na buaicphointí bhí *An Cúinne Dána*, sraith ealaíon agus cultúir do RTÉ Raidió na Gaeltachta, cláracha cainte i rith an tsamhraidh sna sraitheanna *Pantisocracy* agus *Second Captains*, agus *2FM Reloaded* le leaganacha nua na linne seo d'amhráin chlasaiceacha agus, ar ndóigh, aor agus greann ar *Callan's Kicks*.

I ngach cás, chuir podchraoltaí na sraitheanna seo leis an gcaoladh agus mhéadaigh lucht éisteachta agus próifil na gcláracha.

RTÉ Radio 1

Coimisiúnaíodh aon chlár déag de chuid RTÉ Radio 1 ó eárnáil na léiritheoirí neamhspleácha i rith na bliana 2019. Fostaíodh ocht goinn de chomhlachtaí léiriúcháin. Chuir na cláir sin leis na sceidil, go háirithe ar an deireadh seachtaine, i rith an tsamhraidh agus aimsir na Nollag. Bhí *Callan's Kicks*, le *Catchy Title*, arís ar chlár nár mhian le daoine a chailleadh tráthnóna Dé hAoine agus cuireadh leis an lucht éisteachta sin le podchraoladh agus le deiseanna athéisteachta.

Beirt de na craoltóirí is mó taithí sa tír, Richard Curran agus Myles Dungan, a chuireann i láthair *The Business* (Old Yard Productions) agus *The History Show* (Pegasus Consulting) faoi seach. Is iontach an toradh seo ar an gcomhar idir Radio 1 agus na léiritheoirí neamhspleácha maidir le cláracha fadréimseacha. Is mór an tábhacht

The Business

Beidh deiseanna nua á gcur ar fáil arís ag Radio 1 d'earnáil na léiritheoirí neamhspleácha i rith na bliana 2020 d'fhonn cur leis an sceideal.

Baz and Nancy's Christmas Party

The Book Show

atá le clár ó léiritheoir neamhspleách, de leithéid *The Business*, a bheith inchurtha le cláracha a léirítear go himhneánach ag tráthanna craolta sa sceideal a mbíonn lucht féachana mór ar fáil lena n-aghaidh.

Mealladh lucht éisteachta níos óige agus glún nua éisteoirí raidió le sraith speisialta i rith an tsamhraidh de *Second Captains* (Second Captains) agus *Pantisocracy* (Athena Media) a craoladh ar maidin ar an deireadh seachtaine agus tráthnóna i rith an tsamhraidh.

Cuireann cláracha ó léiritheoirí neamhspleácha leis an ábhar Ealaíne agus Cultúir freisin. Craoladh *Comedy Showhouse* (Sideline Productions) agus *The Poetry Programme* le Olivia O'Leary (Rockfinch Productions) arís i mbliana agus ghlac Ojo Productions leis an gcúram maidir le *The Book Show* le Rick O'Shea.

Ojo Productions freisin a chuir dhá chlár thábhachta ar fáil do shéasúr na Nollag, *Baz and Nancy's Christmas Party* agus *Do You Remember the Year*.

Beidh deiseanna nua á gcur ar fáil arís ag Radio 1 d'earnáil na léiritheoirí neamhspleácha i rith na bliana 2020 d'fhonn cur leis an sceideal agus leis an dea-thoradh ar an mbeartaíocht le roinnt blianta anuas.

RTÉ 2fm

Coimisiúnaíodh an dara sraith de *2fm Reloaded* ar RTÉ 2fm ina gcuirtear leaganacha na linne seo, ó oirfidigh Éireannacha an lae inniu, de sheanamhráin chlasaiceacha ar fáil lena goraoladh ar 2fm agus ar na meáin shóisialta. Riomhann an comhlacht léiriúcháin, Macalla Teo., an stair a bhaineann leis an gceithre amhrán trí ábhar an amhráin a chioradh chomh maith leis an gcomhthéacs a bhain lena chumadh. Tugadh dúshlán na léiritheoirí, don tsraith leasaithe seo, roinnt de na hoirfidigh is fearr maidir leis an ealaín béal in Éirinn a thabhairt san áireamh freisin.

Seo a leanas na hoirfidigh agus na hamhráin a roghnaíodh le taifeadadh i Camden Recording Studios i mBaile Átha Cliath arna léiriú ag Karl Odlum, léiritheoir iomráiteach de chuid na hÉireann:

- Natalya O'Flaherty & Post-Party — athleagan ar *Floating* le Jape
- Ryan Mack, FeliSpeaks & 1000 Beasts — athleagan ar *Dreams* le The Cranberries
- Shookrah & God Knows — athleagan ar *I'm Right Here* le Samantha Mumba
- Emmet O'Brien & Lisa Gorry — athleagan ar *You Know It* le Republic of Loose

RTÉ lyric fm

Rinneadh *Culture File*, mír laethúil ealaíon agus cultúir RTÉ lyric fm, a athchoimisiúnú ó Soundsdoable. Cuirtear dearcadh sothuigthe faoi leith ar chúrsaí ceoil, ar na meáin, ar an teicneolaíocht, ar cheardaíocht, ealaín, spraoi, greann, bia agus dearthóireacht i láthair ar *Culture File* leis an lucht ceardaíochta agus cruthaitheachta as áiteanna ar fud na hÉireann agus thar lear. Craoltar *Culture File* ag a 6.05 i.n. gach lá ar *Lorcan Murray's Classic Drive*, agus tagann *Culture File* i láthair go tréan freisin ar na meáin cheangailte le podchraoladh laethúil, ábhar ar Soundcloud agus ar Twitter.

ATHBHREITHNIÚ AR AN mBLIAIN

RAIDIÓ

RTÉ Raidió na Gaeltachta

Rinneadh athchoimisiúnú sa bhliain 2019 ar *An Cúinne Dána*, clár RTÉ Raidió na Gaeltachta faoi chúrsaí ealaíon agus cultúir. Toradh suntasach ar choimisiúnú na sraithe gur cruthaíodh deis do lucht ealaíne agus litríochta na Gaeilge saothar dá gcuid a chur i láthair agus bealach an-áisiúil ag an lucht éisteachta eolas a fháil ar a bhfuil ar siúl. Is é Tristan Rosenstock, ceoltóir agus craoltóir cumasach atá ag obair i saol na n-ealaíon le cuid mhór blianta, a chuireann an tsraith i láthair. Cuireann sé an chuid is fearr dá bhfuil ar siúl i láthair ar an aer agus déantar plé eolasach le haíonna ar théamaí iomadúla, drámaíocht, scannánaíocht, filíocht, leabhair, taispeántais, ceol agus cuid mhór eile.

Tharla ceiliúradh leathchéad bliain *Chomórtas Peile na Gaeltachta*, an chraobh peile idir ceantair Ghaeltachta do chlubanna, sa bhliain 2019. Deireadh seachtaine mórtábhachta atá ann ag gach uile club de chuid CLG sa Ghaeltacht agus i gCorca Dhuibhne a eagraíodh comórtas na bliana seo. D'fhoth comóradh a dhéanamh ar an leathchéad bliain agus ar gach comórtas ón mbliain 1972 i leith a chraoladh ar RTÉ Raidió na Gaeltachta, coimisiúnaíodh clár faisnéise speisialta aon uair a chloí. Bunaíodh an clár ar ábhar cartlainne agus ar agallaimh le daoine de na himreoirí agus de na craoltóirí faoina gcuimhne ar an ócáid bhliantúil. Thug an clár, arna léiriú ag Mikey Ó Flatharta, an lucht éisteachta ar bhóithrín na smaointe.

Leanfaidh RTÉ Raidió na Gaeltachta i rith na bliana 2020 ag cur leis an toradh fóna ar choimisiúnú cláracha le blianta anuas agus ag tabhairt lón nua ábhair agus smaointe chun cinn i gcomhar le léiritheoirí ar oibríodh leo cheana féin agus le léiritheoirí nua atá ag teacht ar an bhfód.

Bhí ról suntasach ag *An Cúinne Dána* maidir le deis poiblíochta a chruthú d'aos ealaíne agus litríochta na Gaeilge.

Bhí an scéim Fís & Fuaim 3 a ritheann an tÚdarás Craolacháin an-tábhachtach arís maidir le hábhar coimisiúnaithe ar Theilifís RTÉ i rith na bliana 2019. Bhí dhá chlár is fiche a craoladh nó a chraolfar ar theilifís RTÉ agus a coimisiúnaíodh i rith na bliana a raibh cúnamh ón Údarás Craolacháin ina leith. Is iad sin: *50 Years: To the Moon and Back*, *After A Woman's Heart*, *Anna Geary's Glam Squad*, *Banríon Sitges*, *Blasts From the Past*, *Blue Atlantic*, *Building Ireland* (sraith 3), *Clodagh*, *David Brophy's Unsung Heroes*, *David Gray: White Ladder*, *Dead Still*, *Dorg Van Dango*, *Francis Street Photographer*, *Full Circle*, *Hawks and Doves*, *John Connors Acting Academy*, *JourneyCam International*, *Not Only For Now – Gallery At 50*, *O'Casey in the Estate*, *Ollie*, *Urban Tails* agus *Weather Live* (sraith 2).

Chomh maith leis na cláir raidió a choimisiúnaigh RTÉ go díreach, aimsíodh sé cinn is fiche eile de chlár agus de shraitheanna, le craoladh ar Raidió RTÉ, ó léiritheoirí neamhspleácha a fuair cistíocht faoi scéim Fís & Fuaim 3 an Údaráis Craolacháin. Áirítear leis sin deich dtogra léiriúcháin lenar cuireadh cláir maidir le cúrsaí ealaíon agus cultúir ar fáil, cúig cinn de thograí maidir le cláracha do leanaí agus aon bheart léiriúcháin déag d'ábhar cláir maidir le pobal, cultúr, oidhreacht agus timpeallacht na hÉireann.

D'oibrigh RTÉ go dlúth arís le Fondúireacht Eolaíochta Éireann maidir le cláracha a choimisiúnú a chothaíonn spéis dhreamanna nua níos forleithne den lucht féachana i scéalta fírinneacha atá bunaithe ar chúrsaí eolaíochta, innealtóireachta agus teicneolaíochta. Áirítear ar na tograí ar tugadh cúnamh ina leith i rith na bliana 2019 *Big Week on the Farm: Harvest* (Indiepics) agus *What Planet Are You On?* (Loosehorse). Craoladh na cláracha sin i rith bhuaicthráthanna craolta ar RTÉ One.

Bhí cistíocht faoi Alt 481 agus ó Fhís Éireann ag roinnt coimisiún maidir le cláracha drámaíochta, cláracha anamúlachta agus cláracha grinn. Thug RTÉ faoi chomhléiriúcháin freisin i gcásanna éagsúla le BBC Thuaisceart Éireann, leis an BBC agus le ARTE i rith na bliana 2019. Tugtar anailís iomlán ar an gcistíocht ó fhoinsí eile ar leathanach 22.

D'oibrigh RTÉ go dlúth arís le Fondúireacht Eolaíochta Éireann maidir le cláir a choimisiúnú a chothaíonn spéis dhreamanna nua níos forleithne den lucht féachana i scéalta fírinneacha atá bunaithe ar chúrsaí eolaíochta, innealtóireachta agus teicneolaíochta.

50 Years: To the Moon and Back

Lean RTÉ i rith na bliana 2019 de chúnamh praiticiúil maidir le hearnáil na léiritheoirí neamhspleácha a fhorbairt a chur ar fáil trí pháirt a ghlacadh i soéimeanna forbartha, trí chainteoirí a chur ar fáil do sheimineáir de chuid an tionscail agus do choláistí oiliúna maidir le léiriú scannánaíochta agus teilifíse, trí pháirt a ghlacadh i gcomhdhálacha maidir le comhléiriú idirnáisiúnta, trí chúnamh taca a chur ar fáil do léiritheoirí a bhfuil páirtneirí comhléiriúcháin á lorg acu agus trí chruinnithe a eagrú le comhlachtaí nua agus comhairle a chur ar fáil.

Déantar páirtmhaoiniú ar Léiritheoirí Scáileán Éireann, comhlacht ionadaíochta na léiritheoirí neamhspleácha in Éirinn, le tobhach a ghearrtar ar na buiséid léiriúcháin i ndáil le clár a choimisiúnaíonn RTÉ ó chuideachtaí atá ina mbaill den eagraíocht. Déantar an tobhach a ghearradh dá réir sin ina mhuirear ar chuntas na gClár Neamhspleách go díreach.

Anamúlacht Éireann an cumann trádála a dhéanann ionadaíocht thar ceann mhórchuid stiúideonna anamúlachta na hÉireann. Cuireann RTÉ sintiús ar fáil gach bliain d'Anamúlacht Éireann mar chuid den dúthracht maidir le hearnáil na hanamúlachta in Éirinn a fhorbairt.

Rinne RTÉ de réir an *Chóid Chleachtais maidir le Comhlachtaí Poiblí a Rialú* 2016 mar aon leis an dualgas a chomhlíonadh i ndáil le rialachas corparáide agus cúrsaí eile a leagtar ar an eagraíocht faoin *Acht Craolacháin 2009*, faoin *Acht um Eitic in Oifigí Poiblí 1995* faoin *Acht um Chaighdeán in Oifigí Poiblí 2001* agus faoin *Acht um Cheartas Coiriúil (Cionta Éillithe) 2018*.

Tá RTÉ dúthrachtach maidir lena chinntiú go ndéantar an coimisiúnú ar chláracha a léirítear go neamhspleách don chraoladh poiblí ar bhealach follasach. Cloíonn RTÉ le modhanna oibre atá foirmeálta soiléir, agus a fhoilsítear lena gceadú ag léiritheoirí neamhspleácha ar láithreán gréasáin RTÉ, san iarracht teacht ar chláracha teilifíse agus raidió a léirítear go neamhspleách agus iad a choimisiúnú nó a athchoimisiúnú.

D'fhostaigh RTÉ Deloitte i rith na bliana chun bearta oibre sonraithe a dhéanamh maidir leis na gnáis oibre sonraithe a bhí le cur i bhfeidhm i ndáil le hiarratais faoi chlár teilifíse agus raidió a cuireadh faoi bhráid i rith na bliana 2019. Rinne Deloitte na bearta sin agus bhíodhas sásta, maidir leis an sampla a ndearnadh tástáil ina leith, go léiríonn an fhianaise cáipéisíochta atá ar coimeád ag RTÉ go rabhthas ag cloí leis na gnáis oibre coimisiúnaithe a bhaineann le hábhar.

ATHBHREITHNIÚ AR CHÚRSAÍ AIRGEADAIS AGUS AR CHÚRSAÍ COIMISIÚNAITHE

2019 – Achoimre ar an gCaiteachas

Bhí de dhualgas ar RTÉ faoin reachtaíocht maidir le caiteachas ar choimisiúin neamhspleácha faoin Acht *Craolacháin 2009* caiteachas de €39.9m a dhéanamh sa bhliain 2019, i ndáil le cláir don teilifís agus don raidió. B'ionann an caiteachas iomlán a tabhaíodh i rith na bliana 2019 ar bheartaíocht coimisiúnaithe don teilifís agus don raidió agus €41.6m. Bhí caiteachas 2019 níos airde ná an ceanglas reachtúil i gcónaí.

	2019 Teilifís €'000	2019 Raidió €'000	2019 Iomlán €'000	2018 Iomlán €'000
Caiteachas Tabhaithe				
Caiteachas Reachtúil (Sceid. 5)	38,846	1,225	40,071	40,081
Caiteachas Breise (Sceid. 6)	509	-	509	209
Caiteachas Díreach ar Chláir Choimisiúnaithe	39,355	1,225	40,580	40,290
Barrchostais Leithchurtha RTÉ	975	19	994	756
Caiteachas ar an mBeartaíocht Coimisiúnaithe	40,330	1,244	41,574	41,046

B'ionann an tsuim a caitheadh ar Léiriúchán Neamhspleách trí chuntas na gClár Neamhspleách i rith na bliana 2019 i ndáil le cláir choimisiúnaithe agus €38.9m ar ábhar teilifíse agus €1.2m ar ábhar don raidió, suim iomlán de €40.1m lena n-áirítear costais riaracháin. Sáraítear leis sin an tsuim €39.9m a bhí dlite faoin reachtaíocht. Chuaigh RTÉ i gcaiteachas €0.5m sa bhreis ar an tsuim sin ar chláir teilifíse agus sin anuas ar an gcaiteachas a luaitear maidir le Cuntas reachtúil na gClár Neamhspleách, rud a fhágann go ndeachaigh Teilifís agus Raidió RTÉ i gcaiteachas iomlán €40.6m ar chláir choimisiúnaithe i rith na bliana 2019 (2018: €40.3m) gan barrchostais leithchurtha RTÉ a áireamh.

674 uair an chloig in iomlán (199 don Raidió, 475 don Teilifís) a coimisiúnaíodh leis an gcaiteachas reachtúil ar Léiriúchán Neamhspleácha i rith na bliana 2019, i réimse leathan catagóirí faoi mar a leagtar amach go mion i Sceideal 3. Coimisiúnaíodh trí uair an chloig d'ábhar Teilifíse sa bhreis air sin i rith na bliana 2019 mar chuid den chaiteachas ar léiriúchán neamhspleách nach dtagann faoin reachtaíocht agus tugtar sonraí faoi sin i Sceideal 4.

Déantar anailís ar an gcaiteachas de réir catagóirí cláir i rith na bliana 2019 i Sceideal 5 maidir leis an gcaiteachas reachtúil agus i Sceideal 6 maidir le caiteachas neamhreachtúil.

Caiteachas ar Choimisiúnú agus ar Bharrchostais 2019

Leagtar amach anailís ar an gcaiteachas ar léiriúchán neamhspleách teilifíse agus raidió a thabhaigh RTÉ i rith na bliana 2019 sa tábla thíos. Tugtar briseadh síos níos mine de réir seánraí i Sceideal 5 agus i Sceideal 6.

	2019 Teilifís €'000	2019 Raidió €'000	2019 Iomlán €'000	2018 Iomlán €'000
Caiteachas Tabhaithe				
Coimisiúin de chuid na Bliana 2018 arna dTabhairt ar Aghaidh	7,773	147	7,920	8,423
Athrú maidir leis an gCaiteachas ar Choimisiúin na Bliana 2018 ¹	(49)	(7)	(56)	212
Athlua ar Choimisiúin de chuid na Bliana 2018 arna dTabhairt ar Aghaidh	7,724	140	7,864	8,635
Coimisiúin nua i rith na bliana 2019 (féach thíos)	39,241	1,191	40,432	37,242
Lúide Coimisiúin le cur ar fáil i rith na bliana 2020	(9,985)	(159)	(10,144)	(7,920)
Costais Riaracháin (Sceideal 7)	3,144	72	3,216	2,881
Gradaim / Scéimeanna	206	-	206	208
Caiteachas ar an mBeartaíocht Coimisiúnaithe	40,330	1,244	41,574	41,046

¹ Tá leasú déanta ar an gcaiteachas ar chláir a coimisiúnaíodh i rith na bliana 2018 arna dtabhairt ar aghaidh i ndáil le hathrú costais agus cláir a chur ar atráth, de réir mar a thit sin amach i rith na bliana 2019.

ATHBHREITHNIÚ AR CHÚRSAÍ AIRGEADAIS AGUS AR CHÚRSAÍ COIMISIÚNAITHE

AR LEAN

Is féidir anailís mar seo a leanas (féach an tábla thuas) a thabhairt ar na coimisiúin nua le linn na bliana 2019 dar luach €40.4m:

Coimisiúin Nua	Caiteachas Reachtúil €'000	%	Caiteachas Neamhreachtúil €'000	%	Caiteachas Iomlán €'000	%
Coimisiúin don Teilifís ¹²	37,015	92%	372	100%	37,387	92%
Forbairt don Teilifís ¹	375	1%	-	0%	375	1%
Teilifís – Críochnaithe ¹²	1,479	4%	-	0%	1,479	4%
Teilifís	38,869	97%	372	100%	39,241	97%
Raidió	1,191	3%	-	0%	1,191	3%
Iomlán RTE	40,060	100%	372	100%	40,432	100%

1 Féach Sceideal 1 maidir le sainmhíniú ar choimisiúin, forbairt agus cistiú críochnaithe

2 Tugtar san áireamh maoiniú RTE i ndáil leis an Scéim Fís & Fuaim 3, arna rith ag an Udarás Craolacháin

Deonaíodh coimisiúin maidir le cláir teilifíse dar luach €17.9m, suim is ionann agus 46% de luach na gcoimisiúin nua don teilifís i rith na bliana 2019, do shé cinn de chomhlachtaí léiriúcháin neamhspleácha agus bhí suim sa bhreis air sin dar luach €6.9m nó 18% a deonaíodh do shé cinn eile de chomhlachtaí léiriúcháin neamhspleácha.

An Obair Coimisiúnaithe 2019

Tugtar sonraí thíos faoi na tograí maidir le coimisiúin a tháinig isteach i rith na bliana 2019:

Áit	Líon na gComhlachtaí		Líon na dTograí a Cuireadh Isteach		Líon na gCoimisiún a Deonaíodh		Líon na nUaireanta an Chloig a Coimisiúnaíodh	
	Teilifís	Raidió	Teilifís	Raidió	Teilifís	Raidió	Teilifís	Raidió
Baile Átha Cliath	107	12	563	16	100	16	365	185
An chuid eile de Phoblacht na hÉireann	73	4	212	4	21	3	79	14
Tuaisceart Éireann	19	-	61	-	10	-	31	-
An Bhreatain Mhór	15	-	20	-	-	-	-	-
Eile	1	-	1	-	-	-	-	-
Iomlán	215	16	857	20	131	19	475	199

Foinsí eile Cistíochta don Earnáil

Anuas ar an €39.2m a chuir RTE i leith na gcoimisiún nua teilifíse i rith na bliana 2019, ghnóthaigh léiritheoirí clár coimisiúnaithe RTE cistíocht ó fhoinsí eile. B'ionann luach iomlán na gcistí breise sin i ndáil le conarthaí na bliana 2019 agus €14.6m, de réir na hanailíse seo a leanas:

Foinsí Cistíochta	Drámaíocht & Beochan €'000	Seánraí Eile €'000	Cistíocht Triú Páirtí Iomlán €'000
Cómhaoiniú	4,798	2,787	7,585
Alt 481	2,144	1,395	3,539
Cistíocht BAI	420	3,044	3,464
Iomlán	7,362	7,226	14,588

Dá réir sin, b'ionann luach iomlán bheartaíocht RTE maidir le cláir teilifíse neamhspleácha i rith na bliana 2019, ar chistiú tríú páirtí a thabhairt san áireamh, agus €53.8m. I gcás na goláracha a rangaitear mar Dhrámaíocht nó Beochan nó cláracha a ndearnadh cómhaoiniú ina leith faoi Scéim Fuaim & Fís an BAI, áirítear sna suimeanna maidir le cistí ó fhoinsí eile thuas, tograí nár chuir RTE ach maoiniú maidir le forbairt/críochnú amháin ar fáil.

Costais Riaracháin

Leagtar amach go mion i Sceideal 7 anailís iomlán ar na costais riaracháin. Chuaigh Léiriúcháin Neamhspleácha RTE i gcostas riaracháin díreach dar iomlán €2.2m i rith na bliana 2019, suim is ionann agus 5% den chaiteachas díreach iomlán a rinne Léiriúcháin Neamhspleácha ar chlár coimisiúnaithe i rith na bliana 2019.

Bíonn Léiriúcháin Neamhspleácha RTE ag brath ar réimse seirbhísí de chuid RTE, iad seo a leanas san áireamh mar shampla: spás oifige agus na seirbhísí fónais a ghabhann leis, teicneolaíocht an eolais agus córais ina leith sin, ábhar oifige inchaite, seirbhísí teicniúla agus seirbhísí acmhainní daonna. Tá bonn cuí maidir le hionsúcháin iomlán an chostais / úsáid leithochurtha in úsáid d'fhonn costas cóir réasúnta na seirbhísí idir-rannógacha sin a úsáideann Léiriúcháin Neamhspleácha RTE a léiriú, suim ab ionann agus €1.0m i rith na bliana 2019 (2018: €0.7m).

ATHBHREITHNIÚ AR CHÚRSAÍ AIRGEADAIS AGUS AR CHÚRSAÍ COIMISIÚNAITHE

AR LEAN

Caighdeán Tuairiscithe Airgeadais Idirnáisiúnta (IFRS)

Ullmhaíodh Tuarascáil Bhliantúil RTÉ agus Ráitis Airgeadais an Ghrúpa 2019 (Tuarascáil Bhliantúil RTÉ), de réir na gCaighdeán Idirnáisiúnta um Thuairisciú Airgeadais agus an léirmhíniú ar na caighdeáin sin atá aontaithe ag Bord na gCaighdeán Cuntasaíochta Idirnáisiúnta (IASB) agus glactha leo ag an Aontas Eorpach.

Faoi réir na gcaighdeán IFRS, luann RTÉ an costas a bhaineann le cláir choimisiúnaithe a craoladh seachas an caiteachas a tabhaíodh maidir le beartaíocht coimisiúnaithe. Luaitear i dTuarascáil Bhliantúil RTÉ na leibhéil maidir le fardal clár ar láimh, is é sin cláir atá déanta agus a ndeachthas i gcostas maidir leo le linn na tréimhse faoi chaibidil, ach gan iad craolta go fóill faoi dheireadh na tréimhse sin.

De réir mar a éilítear faoin *Acht Craolacháin 2009*, is ar bheartaíocht RTÉ i ndáil le cláir teilifíse agus fuaime neamhspleácha a choimisiúnú i rith na bliana agus ar oibriú chuntas bainc na gClár Neamhspleách ag RTÉ a shonraítear sa Tuarascáil Bhliantúil maidir le Léiriúcháin Neamhspleácha. Ní mheastar gur chóir glacadh leis na caighdeáin IFRS chun críche na Tuarascála Bliantúla maidir le Léiriúcháin Neamhspleácha. Leagtar amach thíos an réiteach idir an caiteachas a tabhaíodh maidir le beartaíocht coimisiúnaithe mar a luaitear sa tuarascáil seo agus costas na gClár mar a luaitear i dTuarascáil Bhliantúil RTÉ 2019.

Réiteach 2019	Teilifís €'000	Raidió €'000	Iomlán €'000
Tuarascáil Bhliantúil i ndáil le Léiriúcháin Neamhspleácha:			
Caiteachas ar Bheartaíocht Coimisiúnaithe ¹	40,330	1,244	41,574
Móide: Stoc Clár ag tús na bliana	17,173	-	17,173
Lúide: Stoc Clár ag deireadh na bliana	(15,522)	-	(15,522)
Costas iomlán na gClár a Craoladh	41,981	1,244	43,225
Tuarascáil Bhliantúil RTÉ:			
Costas na gClár a Craoladh			
Costas na gClár Coimisiúnaithe ²	41,981	1,244	43,225
Costas iomlán na gClár a Craoladh	41,981	1,244	43,225

¹ Féach an Tábla ar I. 21

² Tuarascáil Bhliantúil RTÉ agus Ráitis Airgeadais an Ghrúpa 2019, Nóta 2(d)

TUARASCÁIL Ó CHUNTASÓIRÍ NEAMHSPLEÁCHA

Tuarascáil na gCuntasóirí Neamhspleácha do Bhord RTÉ faoi Bhearta Oibre Aontaithe i ndáil le Tuarascáil Bhliantúil Aonad Léiriúcháin Neamhspleách RTÉ maidir leis an mBliain dar Críoch Dé Máirt 31 Nollaig 2019.

Tá na bearta a aontaíodh libh, faoi mar a shonraítear thíos, i ndáil le Tuarascáil Bhliantúil Aonad Léiriúcháin Neamhspleách RTÉ ("an Tuarascáil Bhliantúil") maidir leis an mbliain dar críoch Dé Máirt 31 Nollaig 2019 agus na Sceidil a ghabhann léi sin ("na Sceidil") déanta againn. Rinneadh obair na fostaíochta de réir an Chaighdeán Idirnáisiúnta maidir le Seirbhísí Gaolmhara (ISRS 4400) a bhaineann le fostú maidir le bearta oibre aontaithe. Is chun cuidiú leis an mBord a mheas an rabhtas ag comhlíonadh na ndualgas a leagtar ar an mBord faoin reachtaíocht i ndáil le Riachtanais Tuairiscíochta maidir le Léiriúcháin Neamhspleácha, agus chun na críche sin amháin, a rinneadh na bearta.

Tugadh faoi na bearta oibre sin bunaithe ar an bhfaisnéis airgeadais a chuir bainistíocht RTÉ ar fáil agus is ar Bhord RTÉ atá an fhreagracht ina leith sin. Leagtar amach thíos na bearta oibre a rinneadh agus toradh an tsaothair sin:

Nósanna Imeachta

1. Sheiceálar gur go cruinn a baineadh an t-eolas a luaitear i Sceideal 2 'Oibriú Chuntas Bainc na gClár Neamhspleách i rith na bliana dar críoch Dé Máirt 31 Nollaig 2019', as an eolas mionsonraithe sa mhórléabhar ginearálta faoi idirbhearta a bhain le cuntas bainc na gClár Neamhspleách i rith na bliana dar críoch Dé Máirt 31 Nollaig 2019
2. Sheiceálar gur go cruinn a baineadh an t-eolas a luaitear i Sceideal 5, Sceideal 6 agus Sceideal 7 as na taifid is bonn leo agus as an anailís mhionsonraithe a hullmhaíodh chun críche Tuarascáil Bhliantúil na bliana dar críoch Dé Máirt 31 Nollaig 2019 a ullmhú.
3. Sheiceálar na Sceidil maidir le cruinneas ó thaobh na matamaitice.

Toradh an tsaothair

Rinneamar na bearta a leagtar amach in 1-3 thuas agus níor tugadh aon ábhar eisceachta faoi deara le linn na hoibre sin.

Mar gheall nach ionann na bearta oibre thuasluaite agus iniúchóireacht ná athbhreithniú arna dhéanamh de réir na gCaighdeán Idirnáisiúnta Iniúchóireachta ná na gCaighdeán Idirnáisiúnta maidir le Fostú Athbhreithniúcháin, níl aon dearbhú á lua againn i ndáil le Tuarascáil Bhliantúil RTÉ maidir le Léiriúcháin Neamhspleácha don bhliain dar críoch an Dé Máirt 31 Nollaig 2019.

Is chun na críche sin amháin a luaitear sa chéad alt den tuarascáil seo, agus mar eolas don Bhord, an tuarascáil atá á cur ar fáil againn agus ní le húsáid chun críche eile í. Is leis na nithe sin amháin a shonraítear thuas a bhaineann an tuarascáil seo agus ní théann sí chomh fada le haon ráitis airgeadais de chuid RTÉ arna léamh go cuimsitheach.

Richard Howard
Do agus thar ceann Deloitte Ireland
LLP Cuntasóirí Cairte agus Gnóthas
Iniúchóireachta Reachtúil
Deloitte & Teach Touche, Ardán
Phort an Iarla, Baile Átha Cliath 2

31 Márta 2020

SCEIDEAL 1: AN DUALGAS MAIDIR LE LÉIRIÚCHÁN NEAMHSPLEÁCH ATÁ AR RTÉ FAOIN REACHTAÍOCHT

1. Dualgas maidir le Caiteachas

Faoi Alt 116, fo-alt (2) den Acht Craolacháin 2009 (an tAcht), leagtar de dhualgas ar RTÉ faoin reachtaíocht íosmhéid airgid réamhshonraithe (an tsuim reachtúil) a chaitheamh gach bliain ar chlár teilifíse agus clár raidió arna léiriú go neamhspleách agus an t-airgead sin a lóisteáil i gcontas faoi leith ar a dtugtar an cuntas Clár Neamhspleách (an cuntas).

Caiteachas Reachtúil	2019 €'000	2018 €'000
Caiteachas Reachtúil Iomlán	39,909	39,693

B'ionann an tsuim reachtúil i leith na bliana 2009 agus €40m agus bíonn athrú, maidir le gach bliain ó shin, ar an tsuim i gcomhréir leis an Treoirumhir Praghsanna bliantúil do Thomhaltóirí (CPI) arna meas ó mhí Lúnasa 2008 go dtí mí Lúnasa na bliana díreach roimh an mbliain airgeadais atá i gceist. Ó b'ionann an CPI arna meas ó mhí Lúnasa 2008 go dtí mí Lúnasa 2018 agus (0.2%), rinneadh an tsuim reachtúil i leith na bliana 2019 a ísliú dá réir. Faoi Alt 116, 3% an t-íoschéatadán atá le caitheamh ar chraolachán fuaime in 2019 (€1.197m).

2. Dualgas maidir le Tuairiscíocht

Mar a éilítear faoi réir Alt 116, fo-alt (9) den Acht Craolacháin 2009, déanfaidh RTÉ tráth nach déanaí ná 3 mhí tar éis dheireadh gach bliana airgeadais tuarascáil a thabhairt don Aire:

- maidir lena ghníomhaíochtaí i gcaitheamh na bliana airgeadais sin i ndáil le coimisiúnú clár craolta fuaime agus teilifíse neamhspleáchathé name or corporate identity of persons commissioned to make independent television or sound broadcasting programmes
- maidir le hainm nó céannacht chorparáideach na ndaoine sin atá coimisiúnaithe chun clár chraolta fuaime nó teilifíse neamhspleácha a dhéanamh
- maidir le feidhmiú ar an gcontas i gcaitheamh na bliana airgeadais sin (tá mionsonraí feidhmithe an chuntais Clár Neamhspleách do 2019 leagtha amach i Sceideal 2) agus
- maidir le haon nithe eile a bhaineann leis na nithe thuas a ordaíonn an tAire.

3. Sainmhíniú maidir le Coimisiún, Forbairt agus Cistí Críochnaithe

Déantar an tsuim a luaitear mar chaiteachas ar "Choimisiúin" a shonrú de bhun an choinnill de réir Alt 116, fo-alt (11) den Acht Craolacháin 2009, nach mór, ionas go measfaí gur coimisiúnaíodh clár, go rachadh RTÉ "faoi oibleagáid dhlíthiúil 25% faoin gcéad ar a laghad de chostas" déanta an chlár a íoc sula gcuirtear tús leis an obair ar dhéanamh an chlár.

Déantar suimeanna a luaitear mar chaiteachas ar "Fhorbairt" agus ar "Chríochnú" a shonrú de réir Alt 116, fo-alt (2)(a)(ii) agus fo-alt (2)(a)(iii), eadhon, "foirmliú tograí ag daoine a thabhairt i gcrích" maidir le clár teilifíse nó raidió neamhspleácha ar coimisiún ag RTÉ agus "cuidiú le críochnú le clár teilifíse neamhspleácha agus le clár craolacháin fuaime nár choimisiúnaigh RTÉ a ndéanamh" faoi seach.

SCEIDEAL 2: OIBRIÚ CHUNTAS BAINC NA GCLÁR NEAMHSPLEÁCH I RITH AN DÁ MHÍ DHÉAG ANUAS GO DTÍ AN 31 NOLLAIG 2019

	€'000
Iarmhéid Tosaigh de réir RTÉ amhail 1 Eanáir 2019	6,712
Lóisteáil	
Fáltais ó RTÉ, lena n-áirítear ús Bainc a fuarthas	39,909
Lúide Íocaíochtaí	
Íocaíochtaí	(37,397)
Iarmhéid deiridh de réir an ráitis bainc ar an 31 Nollaig 2019	9,224

SCEIDEAL 3: 2019 CLÁIR/UAIREANTA TEILIFÍSE A COIMISIÚNAÍODH, A CRÍOCHNAÍODH AGUS A FORBRAÍODH FAOI RÉIR NA REACHTAÍOCHTA

Earnáil	Comhlacht Léiriúcháin	Teideal an Chláir	Iomlán Uaireanta an Chloig
Fíorasach	Coco Content	First Dates Ireland Sraith 5	14.0
	360 Productions/Green Inc	Crimecall Sraith 16	10.0
	Indiepics	Ear to the Ground Sraith 27	8.0
	Scratch Films	The Rotunda Sraith 2	8.0
	Vision Independent Productions	Operation Transformation Sraith 13	8.0
	JMACTWO Productions	Special Forces Ultimate Hell Week Sraith 2	7.0
	Alleycats TV	Pulling with My Parents	6.0
	Coco Content	My Yellow Brick Road	6.0
	Darlow Smithson Productions	The Fitting Room	6.0
	Kairos Communications	Aifrin	4.5
	Animo TV Productions	Davy's Young Offenders	4.0
	Coco Content	Dermot Bannon's Incredible Homes Sraith 3	4.0
	Coco Content	My Big Day: Home or Away	4.0
	Dearg Films	Brendan Grace – Thanks for the Memories	4.0
	Indiepics	Big Week on the Farm: Harvest	4.0
	Indiepics	How to be Good With Money Sraith 2	4.0
	JMACTWO Productions	DIY SOS	4.0
	Scratch Films	Life and Soul	4.0
	Shinawil	Home of the Year Sraith 6	4.0
	Waka TV	Keys to My Life	4.0
	Waka TV	Raised by the Village Sraith 1	4.0
	Cameo Productions	Cheap Irish Houses	3.0
	Coco Content	Home Rescue Sraith 2	3.0
	Estras Films	Building Ireland Sraith 3 ^{1(Orioch.)}	3.0
	Frontline Films	John Connors Acting Academy ^{1(Orioch.)}	3.0
	Green Inc	High Road Low Road	3.0
	Holly Island Films	Sean Quinn – Grit and Greed	3.0
	Indiepics	The Style Counsellors	3.0
	Loosehorse	Weather Live Sraith 2 ¹	3.0
	Vision Independent Productions	Super Garden 2019	3.0
	Vision Independent Productions	The Big DIY Challenge	3.0
	Vision Independent Productions	What Planet Are You On?	3.0
	Waddell Media	Francis Brennan – All Hands on Deck	3.0
	Wildfire Film and Television	Our Town	3.0
	Shinawil	Bernard O'Shea – Can the XXX Be Funny	2.5
	Animo TV Productions	Anna Geary's Glam Squad ^{1(Orioch.)}	2.0
	Coco Content	Room To Improve: Dermot's Home	2.0
	Cornelia St Productions	Burnt by the Sun	2.0
	Flawless Films	The Troublesome Priest	2.0
	Loosehorse	The Boys in Green	2.0
	Midas Productions	Hawks and Doves ^{1(Orioch.)}	2.0
	Seafever Productions	Blue Atlantic ^{1(Orioch.)}	2.0
	Tyrone Productions	Atlas of the Irish Hunger	2.0
	Tyrone Productions	David Brophy's Unsung Heroes ¹	2.0
	Waddell Media	Ireland's Rich List: 21st Century Hotshots	2.0
	DOT Television	Father of the Cyborgs	1.5

SCEIDEAL 3: 2019 CLÁIR/UAIREANTA TEILIFÍSE A COIMISIÚNAÍODH, A CRÍOCHNAÍODH AGUS A FORBRAÍODH FAOI RÉIR NA REACHTAÍOCHTA AR LEAN

Earnáil	Comhlacht Léiriúcháin	Teideal an Chláir	Iomlán Uaireanta an Chloig
	Indiepics	50 Years: To the Moon and Back ¹	1.5
	John Kelleher Media	Full Circle ¹ (Críoch.)	1.5
	Dearg Films	Niall Tobin – Everyman	1.0
	Atom Films	Abbeyfealegood	1.0
	Atom Films	Sins of Ireland	1.0
	Gambit Pictures	In League with Gadaffi	1.0
	Loosehorse	Children of the Troubles	1.0
	Midas Productions	Will Ireland Survive 2050?	1.0
	Mind the Gap Films	The Big Christmas Rewind	1.0
	New Decade TV	Storm Front in Mayo	1.0
	Reflektor Entertainment	Samantha Barry: From Ballincollig to Brooklyn	1.0
	Scanarama	David Gray – White Ladder ¹ (Críoch.)	1.0
	That's A Wrap TV	The Francis Street Photographer ¹ (Críoch.)	1.0
	True Films	Shane Lowry: Open	1.0
	Tyrone Productions	Mary Black – No Frontiers	1.0
	Vision Independent Productions	Bloom 2019	1.0
	New Decade TV	Coming Home: When Dublin Honoured the Magdalenes	0.5
Conarthaí forbartha éagsúla le Animo TV, Broadstone Films, Coco Content, Cormorant Films, Cornelia St Productions, Midas Productions, Scratch Films, Soilsiu Films, Waka TV agus Wildfire Film and Television			202.0
Ealaíon agus Cultúr	Shinawil	O'Casey in the Estate ¹ (Críoch.)	2.0
	Another Avenue	An Post Irish Book Awards	1.0
	Curious Dog	Clodagh ¹ (Críoch.)	1.0
	Frontline Films	Learning by Art	1.0
	Poolbeg Productions	Not Only For Now – Gallery At 50 ¹ (Críoch.)	1.0
	Scratch Films	Garech Browne: Last Days at Luggala	1.0
	Wildfire Film and Television	Two Lukes	0.5
Conarthaí forbartha éagsúla le Averner Films, Bang Bang Teo, Below the Radar agus Straywave Media			7.5

¹ Coimisiún a bhí páirt-mhaoinithe ag Sóeim Fuaime agus Físe an BAI (Críoch.) Ciallaíonn Conarthaí Críochnaithe

SCEIDEAL 3: 2019 CLÁIR/UAIREANTA TEILIFÍSE A COIMISIÚNAÍODH, A CRÍOCHNAÍODH AGUS A FORBRAÍODH FAOI RÉIR NA REACHTAÍOCHTA AR LEAN

Earnáil	Comhlacht Léiriúcháin	Teideal an Chláir	Iomlán Uaireanta an Chloig	
Cláracha Gaeilge	Adare Productions	Realta agus Gaolta and Junior Eurovision 2019	18.0	
	Adare Productions	An Ríl Deal / Junior Eurovision 2020	17.0	
	Adare Productions	Realta Agus Gaolta Straith 2	13.0	
	Tyrone Productions	Cleas Act 2019	12.0	
	Abú Media	Go Gasta	10.0	
	Abú Media	Go Gasta Straith 2	10.0	
	Tyrone Productions	Slí na mBeaglaioich	6.0	
	Aniar	Fáilte 2020	2.0	
	Below the Radar Films	Idir Mamaí agus Daidí	2.0	
	Léirithe Rúnda	Banríon Sitges ^{1(Críoch.)}	1.0	
			91.0	
Siamsaíocht agus Ceol	Shinawil	Dancing with the Stars Sraith 4	24.0	
	Animo TV Productions	Ireland's Fittest Family Sraith 7	11.0	
	South Wind Blows	Other Voices Sraith 18 ¹	10.0	
	Mind the Gap Films	Brendan O'Connor's Cutting Edge	8.0	
	Red Shoe Productions	Fleadh Cheoil 2019	3.0	
	Shinawil	Marty and Bernards's Big Adventure Sraith 2	3.0	
	Coco Content	St Patrick's Festival 2019	2.0	
	South Wind Blows	Other Voices Berlin ¹	2.0	
	Mind the Gap Films	After A Woman's Heart ^{1(Críoch.)}	1.0	
	South Wind Blows	Other Voices Belfast 2019 ¹	1.0	
	Southpaw Pictures	RTÉ Choice Music Prize 2019	1.0	
	Straywave Media	The Trip Back to Tipp ¹	0.5	
	Conradh forbartha le Kite Entertainment			
				66.5
Drámaíocht agus Greann	Power Pictures	The Tommy Tiernan Show Sraith 4	10.0	
	Deadpan Pictures	Dead Still ¹	6.0	
	Deadpan Pictures	The Southwesterlies	6.0	
	Rubicon Films/ Treasure Entertainment	Finding Joy Sraith 2	3.0	
	Theocrest	Laughter in the Eyre	1.0	
	Treasure Entertainment	Headcases	0.5	
	Underground Films	Handy	0.5	
	Conarthaí forbartha éagsúla le Blinder Films, Deadpan Pictures, Element Pictures, Grand Pictures, Happy Endings, Pembroke Pictures, PGMTV, Saffron Moon, Samson Films, Shinawil, T4 Productions, Treasure Entertainment, Tyrella Pictures agus Vico Films			
			27.0	

¹ Coimisiún a bhí páirt-mhaoinithe ag Soéim Fuaimne agus Fise an BAI (Críoch.) Ciallaíonn Conarthaí Críochnaithe

SCEIDEAL 3: 2019 CLÁIR/UAIREANTA TEILIFÍSE A COIMISIÚNAÍODH, A CRÍOCHNAÍODH AGUS A FORBRAÍODH FAOI RÉIR NA REACHTAÍOCHTA AR LEAN

Earnáil	Comhlacht Léiriúcháin	Teideal an Chláir	Iomlán Uaireanta an Chloig
Spórt	Brick Films	Horizon – Tokyo	3.0
	Loosehorse	Sunday Best – 40 Years of the Sunday Game	1.0
	Poolbeg Productions	New Gaels	1.0
			5.0
Daoine Óga	Cartoon Saloon	Dorg Van Dango ^{1(Compl)}	11.0
	Ink & Light	Royals Next Door ¹	11.0
	Adare Productions	Donncha's Two Talented Sraith 2	8.0
	Kite Entertainment	Squad Goals	5.0
	Tailored Films	Ace My Space	5.0
	Ink & Light	Ollie ^{1(Críoch.)}	4.0
	Paper Owl Films	Ár mBia, Ár Slí	4.0
	Roundstone Media	Game On 2.0	4.0
	Dyehouse Films	JourneyCam International ^{1(Críoch.)}	3.0
	Firebrand Productions	Blasts from the Past ^{1(Críoch.)}	3.0
	Macalla Teo	Bright Sparks Sraith 2	3.0
	Shinawil	RTÉjr Goes Dancing with the Stars Sraith 2	3.0
	Stopwatch Television	Body Brothers	2.5
	Appetite Media	Crafty Christmas	2.0
	GMARSHTV	Living with a Fairy Sraith 2	2.0
	Meangadh Fíbin	Once Upon a Time at Christmas	1.3
	Dyehouse Films	My Story – Flossie the Beach Cleaner	1.0
	Pink Kong Studios	Urban Tails ^{1(Críoch.)}	1.0
	Dyehouse Films	My Story – Sheriff Street Salmon	0.5
	Fubar Films	My Story – Sophie	0.5
	Cracked Egg	My Story – I'm Starting Secondary School	0.3
	Dyehouse Films	Tell Me A Secret: Tina Times Two	0.3
	Little Road Productions	My Story – Dillon's Adventures	0.3
	Herstory Animated Shorts		0.2
	Bowsie Workshop	Mary Elmes	
	Caboom	Laura Geraldine Lennox	
	Daily Madness	To the Stars	
	Flickerpix	Lillian Bland – Anything But Bland	
	Out Left Productions	Máire Ní Chinnéide	
	Treehouse Republic	The Irish Granny	
			75.9
IOMLÁN NA nUAIREANTA TEILIFÍSE A COIMISIÚNAÍODH DE RÉIR NA REACHTAÍOCHTA SA BHLIAIN 2019			475

¹Coimisiún a bhí páirt-mhaoinithe ag Soéim Fuaime agus Físe an BAI (Críoch.) Conarthaí Críochnaithe

SCEIDEAL 3: 2019 CLÁIR/UAIREANTA TEILIFÍSE A COIMISIÚNAÍODH, A CRÍOCHNAÍODH AGUS A FORBRAÍODH FAOI RÉIR NA REACHTAÍOCHTA
AR LEAN

Earnáil	Comhlacht Léiriúcháin	Teideal an Chláir	Iomlán Uaireanta an Chloig
Fíorasach	Old Yard Productions	The Business	40.0
	Pegasus Consulting	The History Show	20.0
	Red Hare Media	The Almanac of Ireland	6.5
	New Normal Culture	Nollaig na mBan	1.5
			68.0
Ealaíon agus Cultúr	Soundsdoable	Culture File 2019	30.0
	Soundsdoable	Culture File 2020	30.0
	Rockfinch	The Poetry Programme	11.0
	New Normal Culture	The Book Show	2.5
			73.5
Cláracha Gaeilge	Tristan Rosenstock	An Cúinne Dána 2020	10.5
	Tristan Rosenstock	An Cúinne Dána 2019	8.0
	Mikey Ó Flatharta	Comórtas Peile na Gaeltachta	1.0
			19.5
Siamsaíocht agus Ceol	Second Captains	Second Captains	9.0
	Athena Media	Pantisocracy	8.0
	Ojo Productions	Baz and Nancy's Christmas Party	1.0
	Ojo Productions	Do You Remember the Year	1.0
	Macalla Teo	2fm Reloaded	0.5
	Mediatone	2fm Life Changing Moments	0.5
			20.0
Drámaíocht agus Greann	Catchy Title	Callan's Kicks	12.0
	Sideline Productions	Comedy Showhouse	6.0
			18.0
IOMLÁN NA nUAIREANTA RAIDÍÓ A COIMISIÚNAÍODH DE RÉIR NA REACHTAÍOCHTA SA BHLIAIN 2019			199

SCEIDEAL 4: 2019 CLÁIR/UAIREANTA TEILIFÍSE A COIMISIÚNAÍODH,
A CRÍOCHNAÍODH AGUS A FORBRAÍODH NACH FAOI RÉIR NA
REACHTAÍOCHTA A RINNEADH SIN

Catagóir	Comhlacht Léiriúcháin	Teideal an Chláir	Iomlán Uaireanta an Chloig
Fíorasach	Stellify Media	Goodbye House	3.0
IOMLÁN NA nUAIREANTA TEILIFÍSE A COIMISIÚNAÍODH, NACH FAOI RÉIR NA REACHTAÍOCHTA A RINNEADH IAD SA BHLIAIN 2019			3

SCEIDEAL 5: 2019 CAITEACHAS REACHTÚIL AR CHLÁIR CHOIMISIÚNAITHE DE RÉIR CHATAGÓIR AN CHLÁIR

TEILIFÍS

Catagóir an Chláir	Iomlán Uaireanta an Chloig	Coimisiúin 2018 Tugtha ar Aghaidh €'000 (Nóta 2)	Coimisiúin Nua 2019 €'000	Coimisiúin 2019 Tugtha ar Aghaidh €'000	Costas Iomlán 2019 €'000 (Nóta 1)
Fíorasach	202.0	4,410	19,755	(4,366)	19,799
Ealaíon agus Cultúr	7.5	244	485	(120)	609
Cláracha Gaeilge	91.0	30	3,259	(1,529)	1,760
Siamsaíocht agus Ceol	66.5	1,931	8,072	(2,675)	7,328
Drámaíocht agus Greann	27.0	520	3,237	(522)	3,235
Spórt	5.0	(14)	436	(170)	252
Daoine Óga	75.9	570	3,625	(575)	3,620
Móriomlán:	475	7,691	38,869	(9,957)	36,603
Gradaim – Scéimeanna					74
Barrchostais agus costais eile (Sceideal 7)					2,169
Caiteachas Díreach a Tabhaíodh					38,846

RAIDIÓ

Catagóir an Chláir	Iomlán Uaireanta an Chloig	Coimisiúin 2018 Tugtha ar Aghaidh €'000 (Nóta 2)	Coimisiúin Nua 2019 €'000	Coimisiúin 2019 Tugtha ar Aghaidh €'000	Costas Iomlán 2019 €'000 (Nóta 1)
Fíorasach	68.0	111	367	(95)	383
Ealaíon agus Cultúr	73.5	(1)	262	(44)	217
Cláracha Gaeilge	19.5	24	69	(20)	73
Siamsaíocht agus Ceol	20.0	6	195	-	201
Drámaíocht agus Greann	18.0	-	298	-	298
Spórt	-	-	-	-	-
Daoine Óga	-	-	-	-	-
Móriomlán:	199	140	1,191	(159)	1,172
Barrchostais agus costais eile (Sceideal 7)					53
Caiteachas Díreach a Tabhaíodh					1,225

CAITEACHAS DÍREACH AR CHLÁIR CHOIMISIÚNAITHE

TEILIFÍS & RAIDIÓ	40,071
------------------------------	---------------

Nóta 1: Tugtar san áireamh leis an gcostas iomlán OBL nach féidir a ghabháil ar ais (NRV)

Nóta 2: Tá athlua á dhéanamh ar Choimisiúin ón mbliain 2018 maidir le hathrú costais nó gealltanais maidir le cláir a chur ar atráth

Nóta 3: Ní thugtar san áireamh barrchostais leithodhurtha RTÉ

SCEIDEAL 6: 2019 CAITEACHAS NEAMHREACHTÚIL AR CHLÁIR CHOIMISIÚNAITHE DE RÉIR CHATAGÓIR AN CHLÁIR

TEILIFÍS

Catagóir an Chláir	Iomlán Uaireanta an Chloig	Coimisiúin 2018 Tugtha ar Aghaidh €'000 (Nóta 2)	Coimisiúin Nua 2019 €'000	Coimisiúin 2019 Tugtha ar Aghaidh €'000	Costas Iomlán 2019 €'000 (Nóta 1)
Fórasach	3.0	33	372	(28)	377
Móriomlán:	3	33	372	(28)	377
Gradaim – Scéimeanna					132
Caiteachas Díreach a Tabhaíodh					509

Nóta 1: Tugtar san áireamh leis an gcostas iomlán CBL nach féidir a ghabháil ar ais (NRV)

Nóta 2: Tá athlua á dhéanamh ar Choimisiúin ón mbliain 2018 maidir le hathrú costais nó gealltanais maidir le cláir a chur ar atráth

Nóta 3: Ní thugtar san áireamh barrohostas leithchurtha RTÉ

Nóta 4: Tugtar san áireamh leis an gcaiteachas nach caiteachas faoin reachtaíocht na costais ar líne maidir le coimisiúin faoin reachtaíocht nach goeadaítear faoin Acht Craolacháin 2009 a chur i leith an Chuntais Reachtúil

SCEIDEAL 7: COSTAIS RIARACHÁIN AGUS BARRCHOSTAS EAGRÚCHÁIN INCHURTHA 2019

Cur Síos ar an gCaiteachas	Teilifís €'000	Raidió €'000	Iomlán €'000
Costais Pá-rolla	1,740	49	1,789
Féilte/Ranníocaíochtaí Tionsclaíochta	261	-	261
Stóráil Seiteanna	140	-	140
Costais Fógraíochta agus Comhairleoireachta	13	4	17
Costais Oifige agus Costais Ilghnéitheacha	15	-	15
Fo-iomlán:	2,169	53	2,222
Barrchostas Eagrúcháin Leithchurtha	975	19	994
Móriomlán:	3,144	72	3,216

Comhlacht Léiriúcháin

Teideal an Chláir

(a) Frameworks

1	Whackala	Lady Betty
2	Pink Kong Studios	The Dead Hands of Dublin
3	Radii Animation	Her Song

(b) Ionad Scannán na Gaillimhe – Gearrscannán

1	Evan Horan, Laura Kavanagh, Thomas Conway	The Radio
---	---	-----------

(c) Storyland

1	Wolfhound Media	A Deals a Deal
2	Brothers Gonna Work it Out	Skip to the End
3	Richter Media and Write Path NI	Mushrooms
4	Warrior Films	Wastewater
5	Stori Creative	Yellow Bird
6	Wee Bun Films	Eat the Rich

SCEIDEAL 9: AN 50 CLÁR BA MHÓ LUCHT FÉACHANA 2019

Ord	Teideal an Chláir	Cainéal	Dáta Craolta
1	The Late Late Toy Show	RTÉ One	29-11-2019
2	Sunday Game Live (Cluiche Ceannais Peile na hÉireann - Athimirt): Áth Cliath v Ciarraí	RTÉ2	14-09-2019
3	Sunday Game Live (Cluiche Ceannais Peile na hÉireann): Áth Cliath v Ciarraí	RTÉ2	01-09-2019
4	Six Nations: Éire v Albain	Virgin Media One	02-02-2019
5	Sunday Game Live (Cluiche Ceannais Iománaíochta na hÉireann): Cill Chainnigh v Tiobraid Árann	RTÉ2	18-08-2019
6	Six Nations: Éire v An Fhrainc	Virgin Media One	10-03-2019
7	Corn Rugbaí an Domhain 2019 Beo: An Nua-Shéalainn V Éire	RTÉ2	19-10-2019
8	I'm a Celebrity... Get Me Out of Here	Virgin Media One	17-11-2019
9	Saturday Game Live (Cluiche Leathcheannais Peile): Áth Cliath v Maigh Eo	RTÉ2	10-08-2019
10	Room To Improve	RTÉ One	06-10-2019
11	The Late Late Show – Gay Byrne Tribute	RTÉ One	05-11-2019
12	Euro 2020 Qualifiers: Play-Off – Poblacht na hÉireann V An Danmhairg	RTÉ2	18-11-2019
13	Corn Rugbaí an Domhain 2019 Beo: Éire v Albain	RTÉ2	22-09-2019
14	Mrs Brown's Boys – A Wonderful Mammy	RTÉ One	25-12-2019
15	Champions League Live: Tottenham V Liverpool	Virgin Media One	01-06-2019
16	Corn Rugbaí an Domhain 2019 Beo: An tSeapáin V Éire	RTÉ2	28-09-2019
17	Six Nations: an Bhreatain Bheag V Éire	Virgin Media One	16-03-2019
18	The Late Late Show	RTÉ One	13-12-2019
19	Six Nations: Albain V Éire	Virgin Media One	09-02-2019
20	Dancing With The Stars	RTÉ One	27-01-2019
21	RTE News: Nine O'Clock	RTÉ One	27-01-2019
22	Six Nations: an Iodáil V Éire	Virgin Media One	24-02-2019
23	Dermot Bannon's Incredible Homes	RTÉ One	10-02-2019
24	The Rose of Tralee International Festival 2019	RTÉ One	27-08-2019
25	Sunday Game Live (Cluiche Leathcheannais Iománaíochta): Loch Garman v Tiobraid Árann	RTÉ2	28-07-2019
26	Sunday Game Live (Cluiche Leathcheannais Peile): Ciarraí v Tír Eoghain	RTÉ2	11-08-2019
27	RTE News: Six One	RTÉ One	04-11-2019
28	Euro 2020 Qualifiers Live: An Eilvéis v Poblacht na hÉireann	RTÉ2	15-10-2019
29	New Year's Eve Countdown Concert	RTÉ One	31-12-2019
30	Prime Time	RTÉ One	02-05-2019
31	Operation Transformation	RTÉ One	23-01-2019
32	Champions League Live: Liverpool V Barcelona	RTÉ2	07-05-2019
33	The Young Offenders	RTÉ2	11-11-2019
34	RTE Investigates – Creches, Behind Closed Doors	RTÉ One	24-07-2019
35	Sunday Game Live (Cluiche Ceannais Iomána Laighean): Cill Chainnigh v Loch Garman	RTÉ2	30-06-2019
36	Daniel And Majella's USA Road Trip	RTÉ One	17-03-2019
37	Euro 2020 Qualifiers: Poblacht na hÉireann V An Eilvéis	RTÉ2	05-09-2019
38	Brendan Grace Thanks for the Memories	RTÉ One	14-10-2019
39	Saturday Game Live: (Cluiche Leathcheannais Iománaíochta): Luimneach V Cill Chainnigh	RTÉ2	27-07-2019
40	Coronation Street	Virgin Media One	21-01-2019
41	Fair City	RTÉ One	20-01-2019
42	Euro 2020 Qualifiers: An Danmhairg v Poblacht na hÉireann	RTÉ2	07-06-2019
43	Sunday Game Live (Cluiche Ceannais Iomána Laighean): Áth Cliath V An Mhí	RTÉ2	23-06-2019
44	Corn Rugbaí an Domhain 2019 Beo: Sasana V an Afraic Theas	RTÉ2	02-11-2019
45	One Day: How Ireland Cleans Up	RTÉ One	14-01-2019
46	Sunday Game Live (Cluiche Ceannais Iomána na Mumhan): Luimneach V Tiobraid Árann	RTÉ2	30-06-2019
47	Sunday Game Live (Cluiche Ceannais Peile): Ciarraí V Dún na nGall	RTÉ2	21-07-2019
48	Ireland's Fittest Family	RTÉ One	01-12-2019
49	Raised by the Village	RTÉ One	13-10-2019
50	One Day: Showing Ireland Off	RTÉ One	21-01-2019

Foinse: TAM Ireland Ltd/Nielsen TAM.

Rangú bunaithe ar eipeasóid is fearr de sheónna/shraith atá 15+ nóiméad ar fhad a craoladh idir Dé Máirt 1 Eanáir 2019 agus Dé Máirt 31 Nollaig 2019, ar aon chainéal teilifíse, ar fáil in Éirinn ag aon am. Gach figiúr Comhdhlúite maidir le Daoine 4+ de chuid na Tíre. Is ionann an lucht féachana Comhdhlúite agus líon na bhféachaintí beo móide féachaint taifeadta agus athseinnthe laistigh de 7 lá.

Raidió Teilifís Éireann
Domhnach Broc
Baile Átha Cliath 4

T: 01 208 3111
F: 01 208 3080

www.rte.ie